

Nr 3/153
Marzec 2009 r.
Cena 2,00 zł

Ziemia

KOLBUSZOWSKA

Nowa szkoła
ponadgimnazjalna (str. 9)

Majątki sołtysów (str. 20)

Wielkanoc na świecie (str. 22)

Zdrowych, Pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie
rodziny i wśród przyjaciół
oraz wesołego „Alleluja”
życzy

Regionalne Towarzystwo Kultury
im. J.M. Gosłara
oraz Redakcja „Ziemi Kolbuszowskiej”

1% PODATKU TO 100% SERCA DLA DZIECI, KTÓRE SĄ NASZĄ PRZYSZŁOŚCIĄ

Regionalna Fundacja Rozwoju "SERCE" w Kolbuszowej jest Organizacją Pożytku Publicznego działającą głównie na rzecz dzieci od 2004 roku.

- Pomagamy dzieciom z rodzin wielodzietnych będących w trudnej sytuacji materialnej
- Organizujemy wycieczki, kolonie, zimowiska zapewniając uczestnikom radosną i niecodzienną atmosferę
- Przeprowadzamy warsztaty edukacyjne, zajęcia tematyczne, kursy oraz treningi wspierające rozwój intelektualny i osobowościowy dzieci i młodzieży
- Realizujemy programy stypendialne motywujące uzdolnionych uczniów i studentów do dalszej pracy
- Jesteśmy otwarci na pomoc tym, których los nie oszczędził

**Prosimy - przyłącz się do naszego wspólnego dzieła - podaruj 1%.
Razem możemy działać jeszcze skuteczniej.**

Wystarczy w zeznaniu podatkowym PIT w odpowiednich rubrykach wpisać kwotę, a następnie wpisać nr KRS i nazwę:

Regionalna Fundacja Rozwoju "SERCE"
KRS: 0000 214 559

Regionalna Fundacja Rozwoju "SERCE"
ul. Handlowa 3
36-100 Kolbuszowa
e-mail: fundacja_serce@op.pl
www.fundacja-serce.org

Można wspierać nasze działania poprzez darowizny pieniężne przekazując je na konto:
40 10600076 00003200 0096 1740

Szanowni Państwo

Zbli a si okres rozlicze podatkowych. **Regionalne Towarzystwo Kultury im. J.M. Goslara**, jako organizacja po ytku publicznego, ma prawo do korzystania z dobrowolnych odpisów od podatku dochodowego osób fizycznych i prawnych w wysoko ci 1%.

W tym roku uzyskali my 5 774,70 zł. Kwota ta została przekazana na waloryzacja cmentarza, na pokrycie kosztów zwi zanych z wydawnictwami Towarzystwa oraz wydaniem Rocznika Kolbuszowskiego.

W 2009 roku zadeklarowanie rodków na rzecz Regionalnego Towarzystwa, b dzie ułatwione. Wystarczy w zeznaniu podatkowym za 2008 rok dokona nast puj cych wpisów:

- w pozycji 124 (nazwa organizacji po ytku publicznego): **Regionalne Towarzystwo Kultury im. J.M. Goslara**
- w pozycji 125 (nr KRS): **00001 09497**
- w pozycji 126 – **deklarowan wysoko odpisu w złotych**

ZARZĄD RTK IM. J.M. GOSLARA

Lokal do wynajęcia

60 m² przy ul. Janka Bytnara

Tel. kontaktowy 503178616

profesjonalne videofilmowanie i fotografowanie wszelkich uroczystości
wykonywanie zdjęć amatorskich: cyfrowych i z filmów
prze grywanie kaset VIDEO na DVD

NISKIE CENY!

Jan Cichoń

**STUDIO
FOTO-VIDEO**

Zapraszamy do korzystania z naszych usług!

36-100 Kolbuszowa, ul. Wojska Polskiego 10
tel. 017/ 22 71 687, tel. kom. 0 692 550 382

Miesi cznik społeczno-kulturalny
Wydawca: Regionalne Towarzystwo Kultury
im. Juliana Macieja Goslara w Kolbuszowej

INDEKS: 32616X

ISSN 1232-051X

Redakcja: Barbara Szafranec - redaktor naczelny, Jacek Bardan, Andrzej Jagodzi ski, Barbara Kardy, Paweł Michno, Wojciech Mroczka. Stali współpracownicy: Marian Piórek, Janina Olszowy, Jarosław Ragan, Piotr Bujak. Skład - Łukasz Szyma ski. **Adres redakcji:** ul. Ko ciuszki 6, 36-100 Kolbuszowa, **tel/fax** 017/ 22 75 199, **e-mail:** ziemiakolbuszowska@wp.pl. Strona Internetowa RTK: www.rtk.kolbuszowa.pl.

Przeka 1% podatku na działalno statutow Towarzystwa. Nr KRS 0000109497

Wydarzenia

PROF. DR HAB. JANUSZ CISEK W BIBLIOTECIE

W dniu 5 marca 2009 r. o godz. 18.00, w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej odbył się odczyt prof. dr hab. Janusza Ciska pt.: „Podkarpacie w marszu do Niepodległości”, połączony z promocją książki zatytułowanej „Do Niepodległości”.

Prof. dr hab. Janusz Cisek jest obecnie profesorem w Katedrze Europeistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, a od roku pełni funkcję dyrektora Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie.

Z okazji obchodzonego corocznie w dniu 11 marca Odzyskania Niepodległości, podkreślił on czyn zbrojny Legionów J. Piłsudskiego. Profesor, w swoim wykładzie, spojrzał na to zagadnienie z innej perspektywy, stawiając kilka tezy, dotyczących okoliczności wyzwolenia Polski. Po pierwsze, głębię zakorzenienia, aczkolwiek rozproszony, patriotyzm wśród Polaków przyczynił się do tego, i w chwili wybuchu I wojny światowej tysiące rodaków podjęło walkę, dzięki której wiele miast zrzuciło kajdany zaborcze. Do budowania tej świadomości narodowej przyczynił się, między innymi, kultywowanie rocznic patriotycznych, praca nauczycielstwa polskiego, czy też grupowanie młodzieży w organizacjach niepodległościowych. Profesor wspominał, iż Piłsudski, budując zresztą organizację niepodległościową „Strzelec”, zgromadził wielu instruktorów gimnastycznych z „Sokoła”. Bowiem w ich przekonaniu sport, to była fizyczna młodość Polaków, to był patriotyczny niepodległościowy obowiązek. Dzięki krzewieniu polskości poprzez przeróżne działania, w momencie wybuchu wojny zebrały się tysiące ludzi, gotowych rzucić wszystko i walczyć o Niepodległość.

Prelegent podkreślił rolę kobiet, które niejednokrotnie w przebraniu służyły w wojsku, ale nade wszystko prowadziły ochronki, sierocińce, organizowały różnorodne pomoce dla rodzin ośmierzni, żyły oddziały, zajmowały się pisaniem adresów, apeli, odezw, wreszcie pozyskiwały pieniądze, np. poprzez dystrybucję kart pocztowych.

Podczas spotkania mieliśmy okazję oglądać zdjęcia pierwszych skautów z Kolbuszowej z 1912 r. (A. Niezgoda, M. Fryc, Z. Januszewski, L. Ozimek), wiele zdjęć z historii: Sokołowa, Mielca, Krosna z tego okresu. Profesor podkreślił, że wszelkie inicjatywy wychowawcze, niepodległościowe i patriotyczne były hojnie wspierane przez władze ziemskie, władze zakładów przemysłowych i innych, którzy poczuli się do tego obywatelskiego obowiązku.

Fundusze zbierano tworząc np. tarcze legionowe poszczególnych miast, w które wbijano gwoździe w różnej cenie, tak aby każda mogła stać się na wsparcie działalności niepodległościowej. W powiatach organizowano Tydzień Opieki Legionowej – był to przykład aktywności lokalnej na rzecz potrzebujących lub „na wełnę” (mundury) dla Legionistów.

Podsumowując, Profesor podkreślił, iż odzyskanie niepodległości było fenomenem daleko szerszym niż powszechnie się uważa. Gdy upadały rzydzy Austro-Węgry, to społecznie lokalnie były już przygotowane do wywalczenia Niepodległości i przyjęcia władzy jeszcze przed powrotem Piłsudskiego. Dlatego możemy być dumni z Podkarpacia, które do wniosło w dzieło odzyskania niepodległości.

BARBARA SZAFRANIEC

PRZEŻYLI Z SOBĄ TYLE LAT...

W sobotę 21 lutego siedem par małżeńskich z Miasta i Gminy Kolbuszowa świętowało wspólnie jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego. Podczas uroczystości, która odbyła się w Miejskim Domu Kultury, Dostojni Jubilaci zostali odznaczeni medalem, nadanym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, za długoletnie pożycie małżeńskie.

Aktu dekoracji dokonał Burmistrz Kolbuszowej Jan Zuba, w obecności kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Anny Pastuły. Towarzyszyli również poseł Zbigniew Chmielowiec i przewodniczący Rady Miejskiej w Kolbuszowej Krzysztof Aleksander Wilk. W tych ważnych chwilach nie zabrakło rodzin Jubilatów. Złote gody wiązali wspólnie z nimi ich dzieci i wnuki oraz najbliżsi. 50 lat temu miłymi, wiernymi i uczciwymi małżeństwami kochali się i kochali sobie:

Władysława i Kazimierz Ksiądzowie
Maria i Leon Biesiadecy
Zofia i Stanisław Czachorowie
Krystyna i Władysław Mazurów
Zofia i Edmund Kabałowie
Maria i Stanisław Starcowie
Janina i Józef Kołaczowie

Moment przypięcia medalu oraz gratulacje niekiedy wzruszają jubilatów do łez.

Uroczystość wręczenia medali Prezydenta RP odbyła się w sympatycznej atmosferze. Były gratulacje, kwiaty, pamiątkowe dyplomy, życzenia oraz tradycyjna lampka szampana. Po części oficjalnej Dostojni Jubilaci zostali zaproszeni na wspólny poczęstunek oraz miłą chwilę wspomnień: - *Męża poznałam na wiejskiej zabawie. Od razu przypadliśmy sobie do gustu. Potem życie toczyło się już własnym torem. Raz było lepiej, raz gorzej ale najważniejsze we wzajemnym zrozumieniu i zgodzie. Wychowaliśmy trójkę dzieci, doczekaliśmy się wspaniałych wnuczków, a nasza najstarsza wnuczka w przyszłym roku zamierza wstąpić w związek małżeński. Chcielibyśmy, żeby przeżyła ta-*

ki piękny jubileusz jak ten nasz, a co oprócz zdrowia może o tym zadecydować? - miłość, miłość i jeszcze raz... miłość - podkreśla panna Krystyna i Władysław Mazurów. Przyszła panna młoda nie ukrywa, że podziwiała małżeństwo dziadków: - Oni się doskonale uzupełniają. Wszelkie zmartwienia babci dziadzi bardzo szybko rozładowuje swoim humorem. Ma do wszystkiego dużo dystansu i do wielu rzeczy podchodzi ze spokojem i uśmiechem na twarzy. Mimo tego, że na twarzach obojga widać doświadczenia życia, serca mają pełne nadziei i wzajemnej miłości, bardzo się szanują, a do tego cieszą każdym drobiazgiem - to jest piękne -

opowiada wnuczka państwa Mazurów - Aneta.

Burmistrz Jan Zuba, składając Jubilatom serdeczne życzenia wszelkiej pomocy, podkreślił znaczenie przyznawanych medali. A zgodne życie małżonków to wspaniałe wiactwo budowania rodzinnego szczęścia, które powinno być wzorem do naśladowania dla młodego pokolenia - podkreśla gospodarz gminy.

Sobotnie wiązanie Złotych Godów uświetnił program artystyczny Zespołu Pieśni i Tańca „Lesianie”, działający przy Zespole Szkół w Kupnie.

SYLWIA TĘCZA

ŚWIĘTO KOBIET W WERYNI

Z inicjatywy sołtysa Juliana Dragana, Rady Sołectkiej i KGW w Weryni, w minioną niedzielę (8 marca) br., odbyły się uroczystości związane z Dniem Kobiet. Święto to weszło już na stałe do kalendarza imprez tutejszej społeczności.

Mimo niesprzyjających warunków pogodowych, sala miejscowego Wiejskiego Domu Kultury napełniła się do ostatniego krzesła zaproszonymi gościami. Wcześniej, w kościele parafialnym, odbyła się msza wiązana w intencji weryjskich kobiet, odprawiona przez ks. proboszcza Jarosława Depczyńskiego.

Wśród zaproszonych gości znaleźli się: przewodniczący Rady Powiatu - Tadeusz Kope, wicestarosta Waldemar Macheta z małżonką, przewodniczący Rady Miejskiej - Krzysztof Wilk, Burmistrz Jan Zuba z małżonką i wiceburmistrz Kol-

buszowej - Marek Gil; delegacja Rady Sołectkiej i KGW z Widelki na czele z Janem Rumakiem - wiceprzewodniczącym Rady Miejskiej, a zarazem sołtysiem, działacze spółdzielczości (Stefan Batory i Władysław Mytych z małżonką) oraz miejscowi notabli. Poślą Zbigniewa Chmielowca reprezentował asystent, który odczytał list Poślą z gorącymi pozdrowieniami i życzeniami dla wszystkich Pań.

Najbardziej aktywne kobiety z KGW otrzymały prezenty, kwiaty i dyplomy, a wszystkie obecne Panie miłe słowa i życzenia. Uroczystość przeplatana była wy-

stąpieniem pamiątek dla przedszkolaków, uczniów Szkoły Podstawowej i młodzieży z Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży, działającego przy parafii weryjskiej. Członkinie KGW przygotowały smaczne posiłki i napitki.

Na twarzach licznie zgromadzonych kobiet były widoczne uśmiechy i zadowolenie nie tylko z uroczystości, ale i z podkreślenia ich ważnej, przodującej roli w życiu rodzinnym.

MARIAN PIÓREK

BEZPIECZEŃSTWO NA PLAKACIE

Rozstrzygnięto już gminny etap XI edycji Ogólnopolskiego Konkursu plastycznego pod hasłem „Kłęska – powódź czy huragan – staż pożarna ci pomaga”. Podanie wyników i wręczenie nagród laureatom plastycznego turnieju, odbyło się 25 lutego w czytelni Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kolbuszowej.

Organizatorem konkursu jest Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, przy współpracy z Wydziałami Zarządzenia Kryzysowego Urzędów Wojewódzkich. Na etapie gminnym prace koordynuje gminny sztab reagowania kryzysowego.

Celem konkursu jest poszerzenie wiedzy dzieci i młodzieży na temat zachowania bezpieczeństwa, w przypadku wystąpienia wszelkich zagrożeń. Udział w konkursie, poprzez wykonanie prac plastycznych, ma za zadanie zainteresować uczniów działalnością służb ratowniczych oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami. Celem edukacyjnym jest kształtowanie właściwych postaw oraz wiadomości dzieci i młodzieży wobec niebezpiecznych zdarzeń.

Konkurs adresowany jest do uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, dzieci w wieku 6-16 lat oraz uczniów szkół specjalnych. Dlatego uczestnicy zostali podzieleni na następujące grupy:

- I grupa – grupa najmłodsza (6-8 lat) – szkoła podstawowa,
- II grupa – grupa średnia (9-12 lat) – szkoła podstawowa,
- III grupa – grupa starsza (13-16 lat) – gimnazjum,
- IV grupa – uczniowie niepełnosprawni.

Jury konkursu, po ocenie wszystkich nadesłanych prac, postanowiło przyznać nagrody i wyróżnienia, które laureaci mogli odebrać osobiście.

Zdaniem organizatorów konkursu przyczyni się do poszerzenia w ród dzieci i młodzieży wiedzy na temat zachowania bezpieczeństwa w przypadku wystąpienia różnych zagrożeń.

A oto wyniki:

Grupa I

- I miejsce – Klaudia Woźniak
- II miejsce – Krzysztof Micek
- III miejsce – Eliza Biele
- Wyróżnienia: Natalia Sitarz i Ewelina Drożdż

Grupa II

- I miejsce – Dominik Kozak
- II miejsce – Klaudia Krystel
- III miejsce – Amanda Postuszna
- Wyróżnienia: Wojciech Wojtyczka i Monika Zielińska

Grupa III

- I miejsce – Bernadetta Kutacha
- II miejsce – Ewelina Zawisza
- III miejsce – Klaudia Niezgodna

Grupa IV

- I miejsce – Beata Starzec
- II miejsce – Mateusz Gosiński
- III miejsce – Łukasz Gosiński
- Wyróżnienia: Zbigniew Bembenek i Justyna Stanisławowska

J. S.

*„Zmartwychwstały Chrystus
przynosi ludzkości miłość, która przebacza,
jedna i otwiera serca na nadzieję...”*

JAN PAWEŁ II

Zmartwychwstanie Chrystusa, Piero della Francesca. Fot. Wikipedia

*Z okazji Świąt Wielkiej Nocy
Mieszkańcom Powiatu Kolbuszowskiego życzę,
aby paschalne orędzie dotarło do wszystkich serc,
a Zmartwychwstały Chrystus obdarzył siłami do walki ze
złem i śmiercią
i pobłogosławił we wszystkich poszukiwaniach dobra.
Oby każdy z nas został przywrócony do życia i miłości,
a paschalne światło niech rozbłyśnie w naszym życiu jak
najjaśniej.
Niech zbawcza prawda umacnia naszą wiarę, budzi
nadzieję i ożywia braterską miłość.*

ZBIGNIEW CHMIELOWIEC
POSEŁ NA SEJM RP

Kronika Policyjna

Włamania

Noc 27 lutego br., w Krz tce, niezna ny sprawca wszedł przez pował do gara u, z którego dokonał kradzie y bi uterii srebrnej o warto ci około 1000 zł.

Osoby posiadaj ce jakiegokolwiek informacje o tych zdarzeniach, prosimy o kontakt osobisty lub telefoniczny z nr (017) 2275310 lub 997. Przypominamy, e mo na do nas napisa na adres e-mailowy kolbuszowa@podkarpacka.policja.gov.pl

Pożar domu

26 lutego br., w Kolbuszowej Górnej, spłon ła konstrukcja dachowa na budynku mieszkalnym murowanym. Warto strat wst pnie oszacowano na kwot 30 000 zł. Wst pnie ustalono, e przyczy n po aru mogło by zapalenie sadzy w przewodach kominowych.

Wypadek w Komorowie

2 marca, około godz. 7:30, policjanci z Kolbuszowej, zostali wezwani do wypadku, na drodze krajowej nr 9 w miejscowoci Komorów. Jak wst pnie ustalono, 48-letni mieszkaniec Siedlanki, kieruj c Fiatem Uno, najechał na tył osobowego Rovera, który wykonywał manewr skr tu w lewo. Roverem kierował mieszkaniec

Komorowa. 79-letni pasa er fiata, z obra eniami kr gosłupa, został przewieziony do szpitala. Ruch na drodze nr 9 przez ponad dwie godziny, był utrudniony.

Przyczyn wypadku wyja ni policyjne dochodzenie.

doczno do kilkudziesi ciu metrów, kieruj cy samochodem marki Renault Clio, chc c unikn zderzenia z Skod Okta wi , gwałtownie zahamował, wpadaj c w po lizg. Zjechał na przeciwny pas ruchu, gdzie zderzył si czołowo z Hond Accord.

Tragiczny wypadek w Cmolasie

3 marca br. o 20.30, na krajowej „dzi ewi tce”, na skutek zderzenia dwóch samochodów, doszło do wypadku drogowego, w którym zgin ł 25 letni mieszkaniec Cmolasu, a pi cioro pasa erów zostało rannych.

Jak wst pnie ustalono, podczas trudnych warunków drogowych spowodowanych opadaj c mgł , ograniczaj c wi-

Wjechał po pijanemu do rowu

13 lutego br., w Nowej Wsi, kolbuszowski policjant, wracaj c po pracy do domu, zauwa ył jak kieruj cy samochodem Renault stracił panowanie nad pojazdem i wjechał do przydro nego rowu. Na widok wezwanego do pomocy radiowozu, 45 letni kierowca rzucił si do ucieczki. Po krótkim po cigu został zatrzymany. Miał w wydychanym powietrzu 2,16 promila alkoholu.

POŻEGNANIE ZASTĘPCY KOMENDANTA POLICJI

16 lutego br. na zasłu on emerytur , po 28 latach słu by, odszedł nadkom. mgr Marian Woskowicz – Zast pca Komendanta Powiatowego Policji w Kolbuszowej.

Komendant Powiatowy Policji w Kolbuszowej, podinsp. mgr Mieczysław Margaski, podzi kował odchodz cemu koledze za wkład w prac c na rzecz poprawy bezpiecze stwa i porz dku publicznego. Sam przyszły emeryt zauwa ył, e b dzie mu bardzo brakowa atmosfery pracy w Naszej Komendzie.

yczymy WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO !!!

Szanowni Państwo!

*Z okazji zbliżających się Świąt Wielkiej Nocy,
dobrego zdrowia, wszelkiej pomyślności,
wzajemnej życzliwości i zrozumienia
oraz realizacji zamierzonych celów*

życzą:

PRZEWODNICZĄCY ORAZ RADNI RADY MIEJSKIEJ W KOLBUSZOWEJ

Kolbuszowa, Wielkanoc 2009 r.

OSTATNIE POŻEGNANIE

Tymi słowami pożegnała śp. Urszulę Hrycyszyn Dyrektor Zespołu Szkół w Kupnie.

.P. Urszula Hrycyszyn urodziła si 4 stycznia 1964 r. w Kolbuszowej.

Uko czyła Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Rzeszowskiego w zakresie edukacji wczesnoszkolnej oraz Studia Podyplomowe z plastyki.

Przez 23 lata pracowała w szkole podstawowej, a nast pnie w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Kupnie. Swoj pierwsz prac podj ła w szkole filialnej w Porbach Kupieckich.

Pani Urszula prowadziła zaj cia kształcenia zintegrowanego w klasach I-III. Uczyła pierwszych liter, pierwszych czytanek i poznawania pi kna wiata. Uczyła równie plastyki w szkole podstawowej i gimnazjum. To wła nie plastyka była jej ukochan dziedzin . Prace uczniów zdobywały nagrody i wyróż nienia w wielu konkursach. Pani Ula przygotowywała pi kne dekoracje na uroczystości szkolne. Z rado ci projektowała wystrój sal lekcyjnych w nowej szkole. Zawsze wyróż niała si w pracy dydaktyczno-wychowawczej. Była nauczycielem dyplomowanym.

Gdy teraz przechodzimy przez szkolne korytarze, nie spotkamy ju tutaj Pani Urszuli. Bardzo nam Jej brakuje. Kiedy

jednak popatrzymy na galeri prac plastycznych - to ci gle o niej my limy. W ka dej z tych prac mo na zauwa y Jej obecno , Jej wielkie serce i artystyczn dusz , któr tu zostawiła.

Niespodziewanie, wiosn 2006r., Pani Urszula dowiedziła si o swojej ci kiej chorobie. Podziwiali my J wszyscy za to, e była taka silna, pełna wiary i nadziei. Mimo choroby anga owała si w ycie szkoły, prowadziła remont domu, bo tak wcze niej z m em Jarkiem zaplanowali. I cały czas walczyła o ycie. Walczyła - bo miała dla kogo y . Pragn ła y dla swoich dzieci - Edytki i Michała, dla rodziny i dla nas wszystkich, tak licznie tu zgromadzonych.

Jednak choroba była silniejsza. 2 marca Pani Urszula odeszła do wieczności, a po tamtej stronie ycia czekał na ni m Jarek.

Kochana Pani Urszulo! Za wszystko z całego serca Ci dzi kujemy. B d szczy liwa w Krainie Wiecznej Rado ci. Tam, gdzie Ty jeste , my nadal zmierzamy, a ka dy dzie przybli a nas do spotkania z Tob - wi c do zobaczenia. Spotywyj w pokoju!

Ś.P. Urszula Hrycyszyn

Słowa dla naszej Pani

*Wiele pięknych kwiatów znamy
Tulipanów, róż i bżów.
My dla naszej Pani mamy
Najpiękniejsze kwiaty słów.*

*Słowo - miłość za Jej troski
Słowo - wdzięczność za Jej trud.
Dar to skromny, dar uczniowski
Wyśpiewany z serc jak z nut.*

*Wiele gwiazd na niebie błyszczą
I srebrzysty płonie nów.
Dziś dla Pani mamy wszyscy
Najpiękniejsze gwiazdki słów.*

KAROL WOJTYŁA

ZABIERZ MNIE, MISTRZU, DO EFREM

*Zabierz mnie Mistrzu do Efre
I pozwól tam z sobą pozostać,
Gdzie ciszy dalekie wybrzeża
Opadają na skrzydłach ptaków.*

*Dzięki, żeś miejsce duszy
Tak daleko odsunął od zgiełku.
I w nim przebywaś przyjaźnie,
Otoczony dziwnym ubóstwem.*

*Bo jesteś samą Ciszą,
Wielkim Milczeniem.*

*Uwolnij mnie już od głosu,
A przejmij tylko dreszczem
Twojego Istnienia,
Dreszczem wiatru
w dojrzałych kłosach.*

 Wyrazy głębokiego
współczucia i żalu
z powodu śmierci

Urszuli Hrycyszyn
rodzinie zmarłej

składa:
Zarząd Regionalnego
Towarzystwa Kultury
im. J.M. Gosłara w Kolbuszowej

 Rodzinie
zmarłej

Urszuli Hrycyszyn
wyrazy głębokiego
współczucia

składają:
Burmistrz Kolbuszowej oraz
pracownicy Urzędu Miejskiego
w Kolbuszowej

 Rodzinie
i najbliższym
zmarłej

Urszuli Hrycyszyn
najgorętsze wyrazy współczucia

składają:
dyrekcja, nauczyciele, rodzice
i uczniowie ZS im. Jana Pawła II
w Kupnie

 Wyrazy szczerego
żalu i współczucia

**RODZINIE
zmarłej**

Urszuli Hrycyszyn

składają:
Przewodniczący oraz Radni
Rady Miejskiej w Kolbuszowej

Samorząd

*Szanowni Państwo!
Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny
i wśród przyjaciół
oraz Wesołego Alleluja
życzą:*

JAN ZUBA BURMISTRZ KOLBUSZOWEJ
WRAZ Z PRACOWNIKAMI URZĘDU MIEJSKIEGO

Kolbuszowa, Wielkanoc 2009 r.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Burmistrz Kolbuszowej ogłasza II publiczny przetarg ustny ograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej położonej w Kolbuszowej stanowiącej własność Miasta i Gminy Kolbuszowa na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych.

Przedmiotem przetargu jest:

1. Niezabudowana nieruchomość gruntowa, położona w Kolbuszowej na osiedlu „Polna” w okolicy ul. Zbojowej, oznaczona numerem ewidencyjnym działki 2061/12 o pow. 0.0587 ha, objęta KW Nr 15 195.

Przetarg ograniczony jest do właścicieli nieruchomości przyległych z uwagi na brak możliwości zapewnienia dojazdu do drogi publicznej.

Zgodnie z zapisem w ewidencji gruntów, wymieniona działka stanowi teren rolny. Gmina nie posiada planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kolbuszowa nieruchomość położona jest w obszarze MN – obszar mieszkaniowy – usługowy, zabudowa jednorodzinna, 1 - 2 kondygnacji, usługi towarzyszące.

Studium nie jest aktem prawa miejscowego i na jego podstawie nie można ustalić lokalizacji inwestycji.

Teren, na którym położona jest nieruchomość wyposazony w komplet urządzeń infrastruktury technicznej.

Pierwszy przetarg na sprzedaż opisanej wyżej nieruchomości odbył się w dniu 26.02.09 roku.

Nieruchomość jest wolna od obciążeń i zobowiązań wobec osób trzecich.

Właściciele działek przyległych winni posiadać aktual-

ny dokument potwierdzający tytuł własności działki, przyległej do działki będącej przedmiotem przetargu.

cena wywoławcza – 24 960,00 zł (brutto)

Wadium wynosi –: 4992,00 zł

Sprzedaż przedmiotowej nieruchomości nie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT w wysokości 22%.

Przetarg odbędzie się w dniu 30.04.2009 roku o godzinie 10:00 w sali nr 1 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej ul. Obroćców Pokoju 21.

Warunkiem przystąpienia do przetargu przez osoby fizyczne i prawne jest:

- wpłacenie ustalonego wadium najpóźniej na 3 dni przed przetargiem w kasie Urzędu w gotówce lub przelewem na konto Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej ul. Obroćców Pokoju 21 - BS Kolbuszowa – 20 9180 0008 2001 0001 7792 0001. Za datę wpłacenia wadium uważa się wpływ wymaganej kwoty na rachunek Urzędu Miasta i Gminy Kolbuszowa. Wadium wpłacone przez uczestnika, który przetarg wygrał zalicza się na poczet ceny nabycia, która płatna jest w całości i nie podlega rozłożeniu na raty. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium podlega zwrotowi w dniu następnym po zakończeniu przetargu.

Wadium nie podlega zwrotowi w przypadku, gdy osoba, która wygrała przetarg uchyli się od zawarcia umowy

Dowód wniesienia wadium przez uczestnika przetargu podlega przedłożeniu komisji przetargowej przed

otwarcieniem przetargu oraz dowód to samo ci.

- przedłożenie przed przetargiem pisemnej zgody drugiego małżonka na nabycie nieruchomości w przypadku, gdy małżonka została nabyta do małżeńskiego majątku wspólnego (dotyczy: przystąpienia do przetargu przez jednego z małżonków),

- przedłożenie przed przetargiem aktualnego dokumentu, z którego wynika upoważnienie przedstawicieli osoby prawnej do reprezentowania jej w przetargu (dotyczy: przystąpienia do przetargu osoby prawnej).

- przedłożenie przed przetargiem umowy między osobami (współwłaścicielami) określającej wysokość udziału każdego z tych osób we wpłaconym wadium oraz w prawie własności nieruchomości w razie jej nabycia (dotyczy: przystąpienia do przetargu właścicieli nieruchomości jako pojedynczego oferenta).

Przetarg przeprowadzony będzie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowania na zbycie nieruchomości / Dz. U z 2004 r. Nr 207 poz. 2108/.

Informuje się, że organizator w uzasadnionych przypadkach może odstąpić od przeprowadzenia przetargu.

Szczegółowych informacji o przetargu i jego przedmiocie można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Kolbuszowej w pokoju nr 15 lub telefonicznie nr 2271-333 wew.234 w godzinach pracy Urzędu.

Zawarcie umowy notarialnej winno nastąpić w terminie 21 dni od dnia zakończenia przetargu, której koszt ponosi nabywca.

BURMISTRZ KOLBUSZOWEJ

Burmistrz Kolbuszowej

informuje, że:

na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej ul. Obroćców Pokoju 21

WYWIESZONY ZOSTAŁ

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21.08.1997 o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. 2004r. Nr 261 poz. 2603 z późn. zm.) wykaz nieruchomości gruntowych położonych w Kolbuszowej, oznaczonych nr ew. działek 615/3,622/1, przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym.

BURMISTRZ KOLBUSZOWEJ

JAN ZUBA

Burmistrz Kolbuszowej

informuje, że:

na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej ul. Obroćców Pokoju 21

WYWIESZONY ZOSTAŁ

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21.08.1997 o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. 2004 r. Nr 261 poz. 2603 z późn. zm.) wykaz nieruchomości lokalowej położonej w Kolbuszowej, oznaczonej nr 32, przeznaczonej do sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz najemcy.

BURMISTRZ KOLBUSZOWEJ

JAN ZUBA

Burmistrz Kolbuszowej

informuje, że:

na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej ul. Obroćców Pokoju 21

WYWIESZONY ZOSTAŁ

zgodnie z art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (t.j. z 2004r. Dz.U. Nr 261, poz. 2603 ze zmian.) wykaz nieruchomości własności Gminy Kolbuszowa, przeznaczonych do oddania w dzierżawę na okres do 3 lat.

BURMISTRZ KOLBUSZOWEJ

JAN ZUBA

Z OBRAD RADY MIEJSKIEJ

Gmina Kolbuszowa utworzy szkołę ponadgimnazjalną dla dzieci i młodzieży z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności. Dyskusja nad podpisaniem porozumienia w tej sprawie z powiatem kolbuszowskim zdominowała ostatnią sesję miejskich rajców. Oprócz tego radni uchwalili nowy regulamin przyznawania nauczycielom dodatków i innych składników wynagrodzenia, przyjęli także plany odnowy miejscowości Weryni i Bukowca.

Podj ta 28 lutego uchwała miejskich rajców, umo liwia gminie podpisanie porozumienia z powiatem kolbuszowskim, w sprawie przej cia zadania własnego, z zakresu edukacji publicznej. Oznacza to, e radni zgodzili si , aby gmina utworzyła i prowadziła szkoł ponadgimnazjaln dla dzieci i młodzie y niepełnosprawnej mimo, e jest to jedno z zada powiatu.

Szkoła ponadgimnazjalna zacznie funkcjonowa od 1 wrze nia i znajdzie si w strukturach Zespołu Szkół Specjalnych, który do tej pory składał si ze Szkoły Podstawowej Specjalnej i Gimnazjum: - „Ju teraz wiem, e ch tnych osób b dzie tyle, e wystarczy nam na utworzenie dwóch oddziałów. Uczniowie b d mogli kontynuowa nauk przez kolejne 3 lata. O tym, jak ogromne ma to znaczenie dla osób z upo ledzeniem umysłowym, nie trzeba przekonywa . Dla tych młodych ludzi to przede wszystkim szansa na uzyskanie dodatkowych umiej tno ci, które pomog im radzi sobie w yciu. Dlatego kierunki wybierzemy takie, aby jak najlepiej przygotowywały ich do samodzielno ci i zaradno ci w codziennym yciu” – podkre la Marzena Mytych, dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych w Kolbuszowej Dolnej.

Na razie jeszcze nie wiadomo, jakie dokładnie zostaną stworzone kierunki kształcenia. W gr wchodzi ogrodnictwo, mała gastronomia czy pomoc w gospodarstwie domowym. Główn siedzib szkoły

Inspektor ds. O wiaty I. Kogut przedstawia projekt uchwały dotycz cy prowadzenia przez gm. Kolbuszowa publicznej szkoły ponadgimnazjalnej specjalnej.

b dzie dotychczasowy budynek Zespołu Szkół Specjalnych. Nie wykluczone jednak, e z czasem gmina zaadoptuje jakiś wolny budynek w jednej z miejscowoci. Do tej pory absolwenci Gimnazjum Specjalnego, ze znacznym b d umiarkowanym stopniem niepełnosprawno ci, chc c kontynuowa nauk w szkole redniej, musieli doje d a do Mielca lub Rzeszowa. Tylko na przełomie roku szkolnego 2008/09 takich uczniów z terenu Kolbuszowej i okolic jest kilkana cie. Ich dowóz do szkół finansuje kolbuszowska gmina.

Podczas sesji radni przyj li te m.in. plany odnowy miejscowoci Weryni i Bu-

kowca. S to dokumenty, które w przyszło ci mog stanowi zał cznik do wniosków unijnych w ramach działania Odnowa i Rozwój Miejscowoci - PROW. Plan odnowy miejscowoci stanowi jednak bardziej dokument intencyjny ni inwestycyjny. Zawieraj m.in. wskazówki mieszka ców, dotycz ce realizacji najpilniejszych inwestycji na terenie danej wioski. Ponadto Rada Miejska podj ła uchwały w sprawie: zaci gni cia kredytu w Banku Ochrony rodowiska S.A. na finansowanie inwestycji pn. „Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Kolbuszowej Górnej”, zaci gni cia kredytu w Banku Ochrony rodowiska S.A. na finansowanie inwestycji pn. „Termomodernizacja obiektów u yteczno ci publicznej w Gminie Kolbuszowa”, ustalenia regulaminu przyznawania nauczycielom dodatków i innych składników wynagradzania w palcówkach o wiatowych, prowadzonych przez Gmin Kolbuszowa, okre lenia wysoko ci i szczegółowych zasad przyznawania i wypłacania nauczycielom dodatku mieszkaniowego w placówkach o wiatowych, prowadzonych przez Gmin Kolbuszowa, wyra enia zgody na sprzeda bez przetargu ułankowej cz ci gruntu przynale nego do lokalu w zabudowanej nieruchomo ci gruntowej, stanowi cej własno MiG Kolbuszowa, poło onej w Kolbuszowej przy ulicy Zielonej oraz udzielenia bonifkaty od ceny nieruchomo ci.

Przewodnicz cy Rady Miejskiej K. Wilk poddaje pod głosowanie uchwał Rady Miejskiej.

Edukacja

SŁOWO JEST WSPANIAŁYM DAREM BOŻYM

Po raz dziewiąty, w Liceum Ogólnokształcącym im. Janka Bytnara w Kolbuszowej, zorganizowany został Powiatowy Konkurs Ortograficzny pn. „Mistrz ortografii”. Organizatorzy od lat pragną upowszechnić wiedzę o języku oraz szerzyć szacunek do języka polskiego, dlatego w tym roku mottem imprezy było zdanie kardynała Stefana Wyszyńskiego „Słowo, które jest wspaniałym darem Bożym, ma być słoneczne i lecznicze”.

Eliminacje do konkursu zorganizowane zostały w grudniu. Do finału, który odbył się 18 lutego 2009r., przystąpiło 13 uczniów ze szkół podstawowych oraz 7 uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Po ocenie dyktanda oraz rozwiązaniu zada konkursowych, wyłoniono laureatów konkursu. W kategorii szkoły podstawowe I miejsce i tytuł „Mistrza ortografii 2009” zdobyła Agata Tacza z SP w Lipnicy; II miejsce zajęły ex aequo Klaudia Kaczor z SP w Kosowach i Izabela Stolarz z SP w Komorowie; III miejsce zajęły ex aequo Gabriela Ragan z SP w Krzeczce oraz Jolanta Wilk z SP w Trzysówce. Wyróżnienie otrzymała Justyna Halat z SP w Porbach Dymarskich. W kategorii gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalne „Mistrzem ortografii” została Natalia Kłosowska z Gimnazjum w Majdanie Królewskim; Joanna Panek z LO w Kolbuszowej zajęła II miejsce; na III miejscu znalazła

się Flora Pintena z Gimnazjum w Raniowie. Wyróżnienie otrzymali Marcin Gorzelany z Gimnazjum nr 1 w Kolbuszowej i Kamil Księk z Gimnazjum w Dzikowcu. Zwycięzcom IX edycji Powiatowego Konkursu Ortograficznego, należało pogratulować znajomości poprawnej polszczyzny, gramatyki i ortografii.

Pamiątkowe dyplomy i nagrody wręczyła młodzieży dyrektor LO Krystyna Zembrowska. Szczególne podziękowania przekazane zostały nauczycielom, którzy

przez pracę na każdej lekcji języka polskiego, wpajają swoim wychowankom szacunek i miłość do mowy ojczystej.

AGNIESZKA BAŁCHAN

JAK MŁODZIEŻ ZAPOBIEGA POŻAROM...

Jak postępować, gdy jesteśmy świadkiem pożaru, jak działać by pomóc, a nie zaszkodzić – wiedzą na te tematy mieli szansę wykazać się uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych. Kilka dni temu przeprowadzono i rozstrzygnięto gminne eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarnej pod hasłem „Młodzież Zapobiega Pożarom”. Turniej odbywa się co roku i ma na celu kształtowanie umiejętności w zakresie ochrony ludności, ekologii oraz ratownictwa, a także kształtować postawy wobec zaistniałych sytuacji pożarowych.

Głównym Organizatorem OTWP jest Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straż Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Gminny etap konkursu koordynował zespół do wiadczonych strażaków z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej i Zarząd Oddziału Miejsko – Gminnego Związku Ochotniczych Straż Pożarnych w Kolbuszowej, w składzie: Ryszard Skowron, Stanisław Kosiorowski, Tadeusz Serafin i Krzysztof Samojedny (przewodniczący).

W turnieju wystartowali uczniowie w dwóch kategoriach wiekowych - szkół podstawowych i gimnazjalnych. Uczestnicy najpierw napisali tekst składający się z 30 pytań. Osoby, które uzyskały największą liczbę punktów z testu, czyli: **Marcin Perlicki z SP Domatków, Marcin Węgrzyn z SP Kupno, Szymon Nowakowski z SP w Domatkowie oraz Dorota Puzio z Gimnazjum nr 1, Jacek Koźmic z Gimnazjum nr 2 oraz Anna Ozimek z Gimnazjum w Kupnie**, odpowiadały jeszcze ustnie. Egzamin ustny najlepiej poszedł **Mar-**

Do turnieju zgłosiło się kilkudziesięciu uczniów z kolbuszowskich szkół. Fot: UM

cinowi Perlickiemu z SP w Domatkowie oraz Dorocie Puzio z Gimnazjum nr 1 w Kolbuszowej i to oni będą reprezentować gminę Kolbuszowa na eliminacjach powiatowych, które odbędą się 3 kwietnia br. w Starostwie Powiatowym w Kolbuszowej.

Uczestnicy oraz laureaci turnieju otrzymali pamiątkowe dyplomy i atrakcyjne nagrody.

SYLWIA TĘCZA

STYPENDIA DLA UCZNIÓW

Dobra wiadomość dla zdolnych uczniów. Podobnie jak w latach ubiegłych, również w 2009 roku najlepsi uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych zostaną nagrodzeni za swe osiągnięcia stypendium naukowym. Szansę na finansowy zastrzyk mają również uczniowie osiągający świetne wyniki sportowe. W budżecie gminnym, w bieżącym roku, na ufundowanie stypendiów zarezerwowano ponad 12 tys. zł.

O tym, kto zasłużył na stypendium, decyduje dyrektor szkoły. Możliwość otrzymania raz na semestr. Warunkiem przyznania są wysokie oceny i średnia ustalana przez komisję stypendialną, powołaną przez dyrektora danej szkoły. Dla najlepszych przewidziano możliwość otrzymania podwójnego stypendium, na łączną kwotę 250 zł. Rodzice zarezerwowane na ten cel pozwolą nagrodzić około 100 uczniów. Dotacje nie obejmują klas I-III szkoły podstawowej, a czwartoklasistcy mogą starać się o stypendium dopiero po zakończeniu pierwszego półrocza.

Warunkiem otrzymania finansowego

gratisu za osiągnięcia sportowe, jest uzyskanie wysokich wyników we współzawodnictwie sportowym, na szczeblu co najmniej miastowskim. O przyznanie takiego stypendium mogą starać się uczniowie szkół podstawowych w klasach od IV – do VI oraz gimnazjaliści. Stypendium za osiągnięcia sportowe, podobnie jak stypendium naukowe nie obejmuje uczniów klas I – III, a czwartoklasistcy mogą starać się o nie dopiero po zakończeniu I półrocza. Nagroda wypłacana jest raz w okresie semestralnym, a jej wysokość ustala dyrektor, po zasięgnięciu opinii Komisji Stypendial-

nej i Rady Pedagogicznej.

Pozostali uczniowie mają szansę wykazać się umiejętnościami w konkursach i turniejach, organizowanych w szkołach przez cały rok. Dla laureatów przewidziano nagrody sponsorowane przez gminę Kolbuszów z rodków przeznaczonych na ten cel, które wynoszą ponad 18 tys. zł. Zostaną one podzielone między przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja, które zorganizują w swoich placówkach konkursy, zawody i turnieje, na co najmniej szczeblu gminnym.

FERIE W NASZEJ SZKOLE

W dniach od 2 do 5 lutego, zostało zorganizowane zimowisko dla podopiecznych z Zespołu Szkół Specjalnych w Kolbuszowej Dolnej.

Pięć dni ferii dzieci spędziły pod czujnym okiem opiekunów: p. B. Ogiński, A. Kiełb, A. Goli oraz p. J. Mytycha w Zespole Szkół w Głogowie Małopolskim. Celem wyjazdu, było umożliwienie spędzenia aktywnie czasu wolnego podczas ferii, jak również przygotowanie wychowanków do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym.

W trakcie pobytu na zimowisku, uczniowie mogli korzystać z zajęć na basenie oraz sali gimnastycznej, jak również

z jazdy konnej w Leśnej Woli pod opieką do wyadzonego instruktora.

Dziękujemy naszym nauczycielom z tamtejszej szkoły, byliśmy dla nas miłą niespodzianką. Wyjazd był dla nas bardzo miłym i ciekawym, co umożliwiło nam wspólne zabawy.

Dla naszych dzieci była to jedna z nielicznych możliwości wyjazdu na ferie.

W ostatnim dniu zimowiska uczniowie wyjechali do kina „Helios” na film „Madagaskar II”. Film wywołał u dzieci salwy śmiechu oraz radość ze wspólnie

spędzonego czasu. Dzieci wypoczywały na zimowisku oraz ich rodzice, serdecznie dziękują Dyrekcji Zespołu Szkół w Głogowie Małopolskim, a także wszystkim sponsorom oraz pracownikom Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej, którzy dołożyli starań w zorganizowanie zimowiska.

BARBARA OŹÓG
AGNIESZKA GOLA
AGNIESZKA KIEŁB

*Zarządowi Powiatu,
Przewodniczącemu Rady
i Radnym Powiatu,
Panu Staroście
Józefowi Kardyś,
Przewodniczącemu Rady
i Radnym Rady Miejskiej,
Burmistrzowi Janowi Zuba
oraz Pracownikom Starostwa
i Urzędu Miejskiego
jak również wszystkim
Przyjaciołom
i Znajomym, którzy złożyli
kondolencje
i uczestniczyli w ostatniej
drodze mojej mamy
Serdeczne Podziękowania
składa
Krystyna Zembrowska*

APEL DO MIESZKAŃCÓW KOLBUSZOWEJ

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kolbuszowej zwraca się z uprzejmą prośbą o udostępnienie fotografii dokumentujących historię miasta. W związku z obchodami 70-tej rocznicy wybuchu II wojny światowej i organizowanej na ten okoliczność wystawy, szczególnie interesują nas fotografie z okresu wojny, okupacji oraz wcześniejszego. Prosimy o chęć chronić pamięć o przeszłości Kolbuszowej i jej mieszkańców, bierzmy wykonać kopie, a oryginały zwrócimy. Odbitki zostaną opracowane i umieszczone w zbiorach Biblioteki.

Więcej informacji udziela Grzegorz Mazan, telefon 017 22 70 220 lub 017 22 71 823

ul. Piłsudskiego w roku 1939 - zdjęcie ze zbiorów rodzinnych Krystyny Furgat

WIOSENNE WĘDROWANIE

Wycieczki dydaktyczne po Płaskowyżu Kolbuszowskim

Już od wielu lat realizujemy w Liceum Ogólnokształcącym w Kolbuszowej, program wycieczek dydaktycznych po najbliższej okolicy. Zajęcia w terenie należą do tych najbardziej lubianych przez młodzież naszej szkoły, dają szansę poznanie rzeczywistego świata (nie podręcznikowego czy wirtualnego, które są źródłem z „drugiej ręki”).

Naszymi stałymi punktami są fragmenty doliny Nilu, Przyrwy oraz wierzcówki. Poznajemy tam naturalne i antropogeniczne cechy krajobrazu równin nadrzecznych oraz wykorzystanie jego elementów przez człowieka.

Krajobrazy le nie przemierzamy na licznych wycieczkach jednodniowych, organizowanych wiosną i jesienią, przy współpracy z Nadleśnictwem Kolbuszowa. Największym zainteresowaniem cieszą się istniejące na terenie nadleśnictwa cztery przyrodniczo-dydaktyczne oraz rezerwat przyrody „Buczyna” w Przyłku. Staramy się poznać walory zdrowotne lasu, zwrócić uwagę na charakterystyczne gatunki drzew i roślin chronionych oraz docenić znaczenie lasu jako ważnego ekosystemu w przyrodzie.

Podczas naszych wypadów zwracamy uwagę na skały osadowe zalegające na terenie powiatu, dzięki temu możemy określić przeszłość geologiczną regionu od ostatniej epoki lodowej do współczesności. W niektórych miejscach napotykamy na dużych głazach narzutowe, przyniesione przez lodolód skandynawski setki tysięcy lat temu. Liczne wiry stanowią o potężnym wód pochodzących z topniejącego lodolodu. W okolicach Niwisk odwiedzamy dawne obszary podmokłe, które tysiące lat temu niewątpliwie były pokryte wodnymi jeziorami. Dzisiaj pozostały po nich torfowiska, gdzie możemy

Zasłony odpoczynek w leśnej szkole. Fot. P. Bujak

my spotkać wiele charakterystycznych dla tego „wiata” gatunków roślin i zwierząt.

O sile i potęgę wiatru dowiadujemy się na podstawie licznych obszarów wdmowych, które tworzyły się jeszcze przed pojawieniem się roślinności na naszym terenie. Piasek wywiewany był z dolin rzecznych i osadzany w miejscach gdzie były naturalne przeszkody. W strefie zachodniej krawędzi Płaskowyżu Kolbuszowskiego poznajemy te charaktery-

styczne formy terenu.

Naszym celem jest również zwracanie uwagi uczniów na stopień przekształcenia środowiska naturalnego przez człowieka. Zawsze staramy się zauważyć, nie tylko te negatywne dla środowiska strony działalności gospodarczej, ale również przykłady racjonalnego wykorzystania zasobów naszej planety.

PIOTR BUJAK

Więcej zdjęć do artykułu na stronie 27

Pani
Elżbiecie
PAS

wyrazy szczerego współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składają:

Starosta i Zarząd Powiatu,
Przewodniczący Rady oraz
Pracownicy Starostwa
Powiatowego w Kolbuszowej

Pani
Halinie
REGUŁA

wyrazy głębokiego
współczucia
z powodu śmierci

TEŚCIOWEJ

składają:

Starosta i Zarząd Powiatu,
Przewodniczący Rady oraz
Pracownicy Starostwa
Powiatowego w Kolbuszowej

Pani mgr
Marii Alicji
LITWA

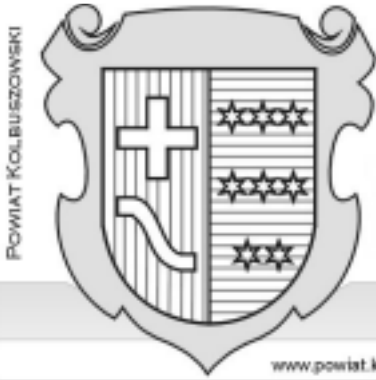
wyrazy głębokiego
współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składają:

Burmistrz Kolbuszowej
oraz pracownicy Urzędu
Miejskiego w Kolbuszowej

INFORMACJE POWIATOWE

POWIAT ■ RADA ■ STAROSTWO

www.powiat.kolbuszowski.pl

e-mail: informacje@kolbuszowski.pl

tel. +48 (17) 22 75 880, fax +48 (17) 22 71 523

„Otrzyjcie już łzy płaczący
Żale z serca wyzujcie.
Wszyscy w Chrystusa wierzący
Weselcie się, radujcie”.

Alleluja!

Dzieląc się radością Świąt Wielkanocnych
składamy mieszkańcom Powiatu Kolbuszowskiego
najserdeczniejsze życzenia zdrowia,
wszelkiej pomyślności,
nadziei oraz wiosennego nastroju.
Niech radość wielkanocnego poranka
Zmartwychwstania Pańskiego
wraz z nadzieją na przyszłość i pokojem ducha
pozostanie na każdy dzień, który przed Wami.

życzą

Przewodniczący Rady Powiatu
Tadeusz Kopeć

Starosta Kolbuszowski
Józef Kardys

A. D. 2009

WYWIAD ZE STAROSTĄ KOLBUSZOWSKIM JÓZEFEM KARDYSIEM

P. Starosto. Jakie będą priorytety działań Zarządu Powiatu Kolbuszowskiego, któremu Pan przewodniczy, na najbliższe miesiące?

- Zarząd Powiatu jest organem wykonawczym powiatu. Realizuje uchwały Rady Powiatu, gospodaruje mieniem powiatu, nadzoruje pracę Starostwa. Przedmiotem obrad Zarządu Powiatu jest przygotowanie projektów uchwał i materiałów na Sesje Rady, ponadto rozpatrywanie bieżących spraw związanych z działalnością powiatu oraz rozpatrywanie spraw i wniosków kierowanych do Zarządu Powiatu przez instytucje lub osoby fizyczne. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Zarząd opiniuje projekty decyzji Wójtów lub Burmistrzów o warunkach zabudowy, dotyczących uzgodnienia inwestycji w zakresie siedlstwa z drogami powiatowymi. Zarząd obraduje na stałych posiedzeniach, które odbywają się nie rzadziej niż raz w tygodniu.

Postawili my sobie za cel, by efektywnie pracować na rzecz rozwoju Powiatu, z całkowitym oddaniem i zaangażowaniem w poprawę jakości i poziomu życia naszych mieszkańców. Przez najbliższe miesiące planowane są kolejne inwestycje i działania dotyczące remontów i modernizacji dróg i mostów. Dokończenie termomodernizacji obiektów szkół ponadgimnazjalnych, doposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne oraz dalsza realizacja projektu pn. „Regionalne Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania” na bazie Centrum Kształcenia Praktycznego. Planowane jest unowocześnianie placówek SP ZOZ w Kolbuszowej i ośrodków zdrowia, w tym udział w projekcie Podkarpacki System Informatyczny Medycznej, w ramach którego planowana jest rozbudowa systemu informatycznego szpitala i włączenie go do bazy informatycznej wszystkich

Starosta Kolbuszowski Józef Kardys . Fot. A. Jarosz

szpitali na terenie Województwa Podkarpackiego. Umożliwi on komunikowanie się obywateli ze szpitalami, zwiększy bezpieczeństwo przetwarzania danych i podniesie efektywność działania placówek służby zdrowia. Dodatkowo rozwinie możliwości poprawy infrastruktury komunikacji elektronicznej wraz z zapewnieniem dostępu do internetu, rozwój usług publicznych.

P. Starosta. Jak ocenia Pan współpracę z radnymi?

- Jako przewodniczący Zarządu Powiatu i sam zarząd przygotowujemy i realizujemy uchwały Rady Powiatu. Staramy się realizować uchwały w sposób jak najlepszy. Kierujemy się przekonaniem, że wspólne działania zapewnią skuteczny wysiłek podejmowanych na rzecz rozwoju powiatu.

Wykształcenie to istotna sprawa dla rozwoju społeczeństwa. Czy szkoły średnie naszego powiatu dają dobre wykształcenie swoim absolwentom?

- Podzielam pogląd, że wykształcenie to podstawa dobrego funkcjonowania w życiu dorosłym. Można by to porównać do solidnego fundamentu, gdzie w trakcie eksploatacji budynku dobudowujemy kolejne kondygnacje, nie martwiąc się, że cała budowla nam się zawali. Poziom szkolnictwa w powiecie przewyższa średni krajowy, a absolwenci naszych szkół nie mają problemów z uzyskaniem indeksu do wyższych uczelni. Owiata i edukacja to priorytet działań Zarządu Powiatu Kolbuszowskiego, które zarząd stara się realizować pod względem poziomu nauczania, modernizacji i remontów obiektów szkolnych, jak również wyposażenia

i doposażenia szkół i placówek oświatowych. Nasze szkoły posiadają świetnie wykształconą kadrę pedagogiczną, bardzo dobre warunki kształcenia oraz doskonałą bazę do nauki zawodu.

Większość planowanych wydatków budżetowych to wydatki na inwestycje. To świadczy o dużym dynamizmie rozwojowym powiatu. Jakie swoje osiągnięcia, jako starosta uważa Pan za najważniejsze? I jakie ma Pan plany i marzenia na przyszłość?

- Och, to jeśli chodzi o osiągnięcia, trudno mi tak jednoznacznie wskazywać. Z roku na rok zwiększamy wydatki inwestycyjne i stanowi one coraz większy procent naszych wydatków budżetowych. Filozofia naszego wieloletniego budżetu jest taka, aby z roku na rok udawało się nam coraz więcej pieniędzy przeznaczyć nie na cele inwestycyjne, bo to jest czynnik wpływający na ogólną poprawę poziomu życia naszych mieszkańców. Cieszy nas bardzo, że udało nam się tę tendencję utrwalić. Jeśli chodzi o marzenia, to jest ich kilka, a część z nich już realizujemy. Mam nadzieję, że te marzenia się zmaterializują. Z całą pewnością najważniejszą dla nas sprawą w tej chwili jest funkcjonowanie służby zdrowia w Powiecie, dokładnie chodzi o szpital. Chcielibyśmy, aby poziom świadczeń dla pacjentów usług był jak najwyższy, zakres jak najszerszy, a z drugiej strony, aby to wszystko odbywało się w warunkach takich, które byłyby bezpieczne i wygodne dla pacjentów i aby w naszym szpitalu pracowali ludzie o wysokich kwalifikacjach, aby dobrze wypełniali swoje obowiązki a przy tym godziwie zarabiali. A w tym mo-

mentem jeszcze dużo o trudnej pracy przed nami, ale mam nadzieję, że uda się nam to zrobić. Nie będzie to łatwe, ale jestem przekonany, że podołamy. Co do dróg powiatowych, to jesteśmy w różnym stanie. Dlatego położyliśmy nacisk na ich stan, mając wiadomo, że sytuacja komunikacyjna w dużej mierze decyduje o dalszych możliwościach rozwoju. Zarówno budując nowe, jak i remontując stare drogi staramy się kłaść najlepsze nawierzchnie. Potrafi to docenić kierowca poruszający się po drogach powiatowych, bo mamy wiele sygnałów, że stan naszych dróg oceniamy jako coraz lepszy. Z pozostałych priorytetów wymienię należałoby również nasze inwestycje w oświatę i kulturę oraz pomoc społeczną. Oczywiście nie jesteśmy w stanie uzdrowić całego systemu, ale staramy się zrobić przynajmniej wszystko to, co od nas może zależeć. Mam takie marzenie osobiste - marzy mi się, aby moje kontakty z mieszkańcami, które są częste, nawet w tych najtrudniejszych momentach były owocne i te wszystkie problemy udało się rozwiązywać. Wiem, że to jest trochę utopia, bo tak do końca się nie da, ale to mi się marzy, żeby urząd, którego jestem szefem był przyjazny i otwarty dla mieszkańców, dla interesantów, bo po to jesteśmy. Nie zawsze się to udaje, ale marzenia trzeba mieć, bez marzeń trudno, nie wszystkie się pewnie spełniają, ale trzeba się starać.

Życząc realizacji i spełnienia Pańskich planów, zamiarów i marzeń, w imieniu czytelników „ZK”, dziękuję za rozmowę.

ANNA JAROSZ

STARANIA SAMORZĄDU POWIATU

Służby Telekomunikacji S.A. utrudniają realizację inwestycji drogowych powiatu

Od kilku lat trwają usilne starania Samorządu Powiatu Kolbuszowskiego związane z przebudową linii telekomunikacyjnej, usytuowanej w poboczu drogi powiatowej nr 1 227 R, w miejscowości Kupno, na odcinku drogi krajowej nr 9 w kierunku wsi Bukowiec.

W związku z zakwalifikowaniem się wniosku Powiatu Kolbuszowskiego do Regionalnego Programu Operacyjnego, dotyczącego przebudowy drogi powiatowej na odcinku od drogi krajowej nr 9 w kierunku wsi Bukowiec, Zarząd Powiatu Kolbuszowskiego zwrócił się z ponowną prośbą o niezwłoczne podjęcie działań mających na celu przebudowę lub likwidację istniejącej sieci telekomunikacyjnej usytuowanej w pasie drogowym drogi powiatowej. Dnia 27 lutego br. odbyły się rozmowy przedstawicieli Samorządu Powiatu, Gminy Kolbuszowa z przedstawicielami TP S.A., dotyczący możliwości realizacji zaplanowanej przez powiat inwestycji.

Uczestnicy spotkania w starostwie, dotyczącego przebudowy linii telekomunikacyjnej usytuowanej w poboczu drogi powiatowej nr 1227 R w miejscowości Kupno na odcinku drogi krajowej nr 9 w kierunku wsi Bukowiec. Fot. M. Rusin

W spotkaniu udział wzięli: **Poseł na Sejm RP Zbigniew Chmielowiec; Starosta Kolbuszowski Józef Kardy; Wicestarosta Waldemar Macheta; Przedstawiciele TP S.A. w Rzeszowie; Przewodniczący Komisji Bezpieczeństwa, Ochrony Rodowiska, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Adam Przybyło; Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Jan Wiśnik, Radny Rady Miejskiej w Kolbuszowej Julian Kłoda; Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych Eugeniusz Szczebiwilk; Sołtys wsi Kupno Stanisław Czosnowski.**

Obecny stan techniczny słupów telekomunikacyjnych jest bardzo zły. Stanowi one realne zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców, ruchu drogowego oraz uniemożliwiają przeprowadzenie planowanej inwestycji drogowej przez powiat, a w szczególności do wykonania normatywnego pobocza.

Samorządowcy, podczas spotkania, rozważali możliwość przebudowy przez Telekomunikację Polską S.A. odcinka li-

ni (odległość ok. 1 km.) drugą stronę drogi powiatowej, przy wykorzystaniu podbudowy słupowej innych operatorów telekomunikacyjnych lub energetycznych.

Starosta Kolbuszowski Józef Kardy: „Nierozwiązany problem sieci telekomunikacyjnej uniemożliwia realizację inwestycji powiatowej o ogromnym znaczeniu dla społeczności lokalnej”.

Przebudowa odcinka linii telekomunikacyjnej wymaga dodatkowo opracowania projektu technicznego, uzyskania sto-

Starosta Kolbuszowski Józef Kardy nakłaniał do podjęcia niezwłocznych działań, mających na celu przebudowę lub likwidację istniejącej sieci telekomunikacyjnej, usytuowanej w pasie drogowym drogi powiatowej. Fot. M. Rusin

sownych zgód i pozwoleń oraz wysokich nakładów finansowych.

Uczestnicy piątkowego spotkania w starostwie podjęli wspólne działania, celem poprawy istniejącego stanu technicznego tego odcinka linii.

Z PRAC RADY POWIATU

W dniu 26 lutego 2009 roku odbyła się XXVIII Sesja III Kadencji Rady Powiatu w Kolbuszowej. Obrady rozpoczął Przewodniczący Rady Powiatu Tadeusz Kopeć, który przedstawił Radnym 15 – punktowy porządek obrad.

Po przyjęciu przez Radę protokołu z poprzedniej Sesji, **Starosta Kolbuszowski Józef Kardy** przedstawił informację o pracy Zarządu od ostatniego posiedzenia.

Informacja z funkcjonowania MiPBP w Kolbuszowej za rok 2008

Po raz dziesiąty **Dyrektor MiPBP w Kolbuszowej Andrzej Jagodziński** przedstawił Radzie Powiatu informację z funkcjonowania Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kolbuszowej za rok 2008. Informacja obejmowała następujące wytyczne z zakresu: sieci bibliotecznej – bazy lokalowej, księgozbioru, czytelnictwa, wypożyczalni, komputeryzacji – wprowadzania nowych technologii oraz kadry bibliotecznej.

Informacja Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej

Istotnym punktem Sesji było rozpatrzenie przez Radę informacji **Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej – Jana Ziobro** o stanie bezpieczeństwa ochrony przeciwpożarowej w 2008 roku oraz o zagrożeniach po pożarach powiatu. **Komendant Jan Ziobro:** „Zapewnienie i utrzymanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa to proces dynamiczny, który wymaga ciągłego działania we wszystkich sferach je-

go organizacji. Nigdy nie można postawić twierdzenia, że realizacja jakiegoś przedsięwzięcia rozwiązała problem na zawsze. Dynamiczny rozwój gospodarki i społeczeństwa w szerokim zakresie wymusza na instytucjach odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa działań zmierzających do jego zapewnienia na jak najwyższym poziomie, w ramach posiadanych możliwości organizacyjnych i finansowych. Państwowa Straż Pożarna, na wszystkich poziomach zorganizowania, aktywnie uczestniczy w tych procesach, dokonując analizy swych możliwości w aspekcie określonych ustawowo do realizacji zadań, a szczególnie oczekiwań społeczeństwa. Na przestrzeni ostatnich piętnastu lat z służby kojarzonej z gaszeniem pożarów staliśmy się służbą niosącą pomoc w wielu dziedzinach”.

Stan porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu

Dyrektor MiPBP w Kolbuszowej Andrzej Jagodziński przedstawił Radzie Powiatu informację z funkcjonowania Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kolbuszowej za rok 2008. Fot. A. Jarosz

Kolejnym punktem obrad było rozpatrzenie informacji Komendanta Powiatowego Policji w Kolbuszowej z działalności Policji za 2008 rok, łącznie z informacją o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu. **Komendant Powiatowej Policji w Kolbuszowej Mieczysław Margański:** „Przeprowadzona analiza dotychczasowego zagrożenia przestępczością i wykroczeniami w 2008 roku oraz ocena stanu bezpieczeństwa powiatu i jego obywateli, a tak-

Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej Jan Ziobro przedstawił informację o stanie bezpieczeństwa ochrony przeciwpożarowej w 2008 roku oraz o zagrożeniach powiatu. Fot. A. Jarosz

że istniejące uwarunkowania społeczno-ekonomiczne i geograficzne pozwalają zakładać, iż w 2009 roku ogólna struktura przestępczości oraz stan bezpieczeństwa i porządku publicznego w powiecie kolbuszowskim utrzymują się na zbliżonym poziomie. W związku z tym policjanci Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej na bieżąco podejmować będą przedsięwzięcia zmierzające do minimalizacji stopnia zagrożenia, celem zapewnienia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu”.

Wspólna realizacja inwestycji Powiatu z Gminą Niwiska

Rada Powiatu zaopiniowała pozytywnie uchwał w sprawie przystąpienia Powiatu do wspólnej realizacji inwestycji i przekazanie Gminie Niwiska części zadania inwestycyjnego w pasie drogowym dróg powiatowych oraz w sprawie wspólnej przebudowy odcinka drogi powiatowej Nr 1 162 R Mielec – Rzochów – Przyłk – Ostrowy Tuszowskie – Potrzeba przebiegającej przez gminę Niwiska, w miejscowości Przyłk. Gmina Niwiska zobowiązuje się do pokrycia 25% kosztów

realizacji inwestycji w zakresie przebudowy chodnika oraz złożenia wniosku o dofinansowanie zadania w wysokości 75% kosztów realizacji inwestycji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Radni podjęli uchwały

Ponadto Rada Powiatu podjęła następujące uchwały:

1. W sprawie uchwalenia Regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, wysokość i warunki wypłacania nagród ze specjalnego funduszu na nagrody za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze nauczycieli oraz dodatku mieszkaniowego.
2. W sprawie zawarcia porozumienia z Powiatem Sanockim w przedmiocie wspólnej realizacji projektu „Podkarpacki program stypendialny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenów wiejskich w 2009r” - wspierającego rozwój edukacyjny uczniów szkół ponadgimnazjalnych w ramach działania 2.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne”, Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, priorytet II, finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu Państwa.
3. W sprawie wyrażenia zgody na wydłużenie czasookresu trwania umowy użyczenia zawartej w dniu 01.10.2004 r. w Kolbuszowej pomiędzy Powiatem Kolbuszowskim, a Caritas Diecezji Rzeszowskiej - do dnia 31.12.2030 r.

PIENIĄDZE DLA ZST Z RPO

Powiat Kolbuszowski pozyskał dodatkowe środki finansowe dla Zespołu Szkół Technicznych w Kolbuszowej w ramach działania 5.1 „Infrastruktura edukacyjna”, schemat B – System o wiaty, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013.

Złożony projekt pn. „Podniesienie jakości kształcenia w Zespole Szkół Technicznych w Kolbuszowej poprzez modernizację infrastruktury edukacyjnej i dydaktycznej” otrzymał dofinansowanie w wysokości 1 591 859,00 zł. Wartość całkowita projektu wynosi 2 274 096,04 zł.

Projekt obejmuje rozbudowę sali sportowej (gimnastycznej) o siłownię w ZST dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych wraz z zakupem sprzętu do siłowni, który pozwoli na realizację programu zajęć sportowych przez uczniów. Do-

datkowo planuje się zakup wyposażenia i materiałów dydaktycznych do pracowni nauki przedmiotów zawodowych tj. technik budownictwa i technik-mechanik. Część pozyskanej kwoty zostanie przeznaczona na zrefundowanie poniesionych przez powiat kosztów związanych z modernizacją i remontami szkoły w 2007 i 2008 roku.

Realizacja projektu, w tym roboty budowlane, rozpocznie się w sierpniu br. Projekt, poprzez poprawę stanu bazy lokalowej i jej wyposażenia, w zasadniczy sposób poprawi jakość szkolnictwa zawodowego w naszym powiecie. Zapewnienie bazy edukacyjnej o odpowiednim standardzie jest istotnym czynnikiem wpływającym na podniesienie jakości wykształcenia i ułatwia dostęp młodzieży do wiedzy.

**Przewodniczącemu Rady
Powiatu w Kolbuszowej
Panu
Tadeuszowi KOPCIOWI**

*wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci*

SZWAGRA

*składają:
Poseł na Sejm RP Zbigniew
Chmielowiec,
Starosta Kolbuszowski
oraz Radni Powiatu Kolbuszowskiego*

**INFORMACJE
POWIATOWE**

POWIAT • RADA • STAROSTWO

*Osoba do kontaktu: Anna Jarosz
Wydział Promocji i Kultury Powiatu
Kolbuszowskiego tel. (017) 22 75 833
e-mail: informacje@kolbuszowski.pl*

Kulinaria

WIELKANOCNE SPECJAŁY NA
LASOWIACKIM STOLE

Wielkanocne święta przypadają zawsze w pierwszą niedzielę po wiosennej pełni Księżycy – pomiędzy 21 marca a 25 kwietnia. To najważniejsze i najstarsze święto chrześcijańskie, wyjątkowo barwne i radosne, pełne symbolicznych obrzędów. Wielkanoc poprzedza czterotygodniowy okres Wielkiego Postu. Kiedyś w tym czasie spożywano jedynie kaszę, ziemniaki, żur, śledzie, omastę stanowił olej lniany. Wszystko to popijano lekko osoloną wodą z dodatkiem czosnku.

Pewnie stąd, zaraz po zakończeniu postu w Wielkim Tygodniu, był zwyczaj przybijania łądzia do drzewa, lub wieszania go na suchej gałęzi. Za żur wraz z potłuczonym „garcyn” wrzucano do doła i zasypywano ziemią.

W Niedzielę Palmową, którą kiedyś nazywano „kwietnią” lub „wierzbną” wycinano palmy, piwnice, kolorowe przyozdobione gałązkami bazi, bukszpanu, wiechami sitowia, zasuszonymi ziołami i kwiatami. Palma zatknięta za obrazem lub wstawiona do wazonika miała chronić domostwo przed nieszczęściami i...zło liwo ci się siałów.

Wielki Tydzień to dla gospodyni i wszystkich domowników czas bardzo pracowity. Wszyscy robią wielkie porządki – podczas których „wymiatą się” zimowe kurze, pajczy, by przez szeroko otwarte okna, drzwi weszła jasność i radość najpiękniejszej pory roku, a odeszła zima, a wraz z nią zło, zmartwienia i wszelkie choroby.

W Wielki Wtorek pieczono spody mazurków z kruchego albo biszkoptowego ciasta, a Wielki Środę smarowano je masami, polewami i obficie zdobiono wszelkimi dostępnymi bakaliami, dekorując różnymi w smaku i kolorze lukrami. W Wielki Czwartek pieczono chleb oraz misy i przetwory misy, przygotowywano wikły. W Wielki Piątek pieczono babki, babki, które były i są osobliwym ciastem kuchni polskiej. Pieczenie bab to był cały rytuał, dawniej bardzo przez gospodynie przestrzegany. Dziś pieczenie bab nie wymaga już takich przesadnych zabiegów, bowiem babki drożdżowe, ucierane, biszkoptowe zazwyczaj się udają. W tym dniu gotowano jajka na pisanki, które w różnorodny sposób zdobiono. W Wielki Sobótka wiano jadło. W piwnice przystrojonych bukszpanem, dawniej widłakiem (który obecnie jest pod ochroną) wyścielonych haftowanymi serwetkami, wiklinowych koszyczkach, koszykach w których znajdują się: jajka, pisanki, chleb, kiełbasa, boczek, słonina, chrzan, sól, ocet i cukrowy baranek. Wino potrawy symbo-

lizują: chleb – ciało Jezusa, jest też podstawowym pokarmem, a dla chrześcijan stanowi symbol nad symbolami. Wszelka wina i tłuszcze – zdrowie, płodność i dostatek. Sól, ocet ma moc odstraszenia wszelkiego zła. To także oczyszczenie, samo sedno istnienia i prawdy. Chrzan symbolizował siłę fizyczną, współdziałając z innymi potrawami zapewniał zdrowie. A jajko jest dowodem odradzającego się życia i triumfalnego zwycięstwa nad śmiercią.

Wielka Niedziela – to radosny dzień Zmartwychwstania Chrystusa. Najbardziej uroczyste nianie w roku rozpoczynamy od dzielenia się wieconym jajkiem – symbolem życia i składaniem sobie wzajemnie życzeń. Wiele potraw z jajkami, z jaj stanowi rozmaite sałatki i przekąski.

Wedle staropolskiej tradycji, wielkanocne nianie nie może się obejść bez misy. Tradycja zalecała, aby w Wielki Niedzielnie nie gotować obiadu, a spożywać przygotowane wcześniej wino pokarmy i ciasta. Jednym ciepłym daniem był biały lub czerwony barszcz, gotowany zwykle na wywarze z szynki czy wędzonki. Podawany z dodatkiem jajek „na twardo” wszelkich wina i chrzanu „skrobanego” nosem wprost do barszczu. Bez chrzanu – mawiali nasi przodkowie – wielkanocny barszcz jest „niekompletny”. Bez tego pikantnego dodatku – „Wielkanocne misy bez chrzanu są do chrzanu”. Nasze prababki wiedziały, że potrawy z chrzanu i przetwory z nim z powodzeniem przeciwdziałają wiosennemu zmęczeniu i osłabieniu naszego organizmu i lepszemu trawieniu obfitych i tłustych wino tecznych potraw.

Chrzan z czerwonymi burakami, czy buraki z chrzanem – czyli wikły, była zawsze nieodzownym dodatkiem do potraw wielkanocnych. Spożywana zwłaszcza z tłustymi, ciastkami potrawami misy znakomite wino ciwo ci odkwaszające organizm. Chrzan ma niebagatelny wpływ na proces trawienia, wzmacnia wydzielanie soków trawiennych. Zawar-

Janina Olszowy

te w nim fitonocydy oraz lotny olejek działający bakteriobójczo. Buraki wikłowe, które zawierają wiele niezbędnych składników mineralnych, dzięki którym wspomagają pracę w nocy, zmniejszają kruchość naczyń krwionośnych, obniżają ciśnienie krwi, regulują poziom cholesterolu. Są godne polecenia, bo poprawiają morfologię krwi, wzmagają apetyt, a także wytrącają z organizmu kwas moczowy. Stąd wino teczny stół bez jaj, szynki, białej kiełbasy i wszelkiego misy i wina, bez bab, mazurków, serowców nie byłby wielkanocny, a bez chrzanu i wikły byłby niestrawny.

Barszcz z chrzanem na wędzon-
ce

Zakwas: 20 dag mąki razowej żytniej, 2 ząbki czosnku, skórka razowego chleba, 1 l wody.

Barszcz: ½ kg różnych wędlin świątecznych, 2 l wywaru, w którym gotowały się szynki, wędzonki, 2 szkl. zakwasu, 2 łyżki świeżo, grubo startego chrzanu, 5-6 ząbków czosnku, sól, cukier, pieprz do smaku.

Przygotowana na trzy dni wcześniej zakwas (można na niego kupić gotowy). W wino (3-4 rodzaje) pokroić w paseczki i zalać wodą, dodać zakwas i zagotować, następnie dodać chrzan, rozarty czosnek i dodać pozostałe przyprawy, zagotować. Do barszczu dodać go na talerzu jajka gotowane na twardo.

Mało znane przepisy na Wielkanoc**Zupa chrzanowa**

30 dag wędzonego boczku, 40 dag białej kiełbasy, 2 marchewki, 2 pietruszki, ½ selera, 1 cebula, liść laurowy, 2-3 ziarenka ziela angielskiego, 30 dag startego chrzanu (może być gotowy ze słoika) 2 szkl. mleka, jajka ugotowane na twardo.

Boczek i kiełbasę zalać dwoma litrami wody, zagotować, zebrać szumowiny i dodać obraną włoszczyznę oraz przyprawy. Wywar gotować ok. 1 godziny po czym wyjąć warzywa i wina. Kiełbasę pokroić w talarki, boczek w kostkę. Nastę-

nie podgrza mleko, doda do mleka ciepłego wywaru, lekko posoli i wla do zupy. Chrzan równie wymiesza z ½ szkl. wywaru i wla do zupy, wrzuci pokrojony boczek i kielbas. Zup podawa z jajkami rozło onymi na talerzach. Je eli chcemy, by zupa była ostrzejsza, mo na doda ju bezpo rednio do talerza wie o starty chrzan.

Kapuśniak z czerwonej kapusty z chrzanem i śmietaną

½ główki ze średnio wielkiej kapusty moidrej, 2 l wywaru z warzyw, 10 dag startego chrzanu, 1 łyżka masła do smażenia, 1 szkl. gęstej kwaśnej śmietany (może być wymieszana pół na pół z maślanką) 1 łyżka mąki, sól, cukier, pieprz i sok z połówki cytryny.

Kapust drobno poszatkowa lub pokroi no em, usuwaj c wszelkie zgrubienia. Gotowa w przygotowanym z warzyw wywarze. Gdy kapusta zmi knie, doda do niej chrzan, uprzednio podsma ony na ma le, wymiesza i zagotowa . Rozbełta mietan z ły k m ki, posoli i poł czy z zup , zagotowa . Zup doprawi do smaku sol , cukrem i pieprzem oraz sokiem z cytryny. Podawa z biał kielbas , osobno ugotowan lub upieczon .

Biała kielbasa pieczona

2 cebule, 4 ząbki czosnku, ½ szkl. oleju kukurydzianego, 2 łyżki sosu sojowego, pieprz do smaku.

Usieka drobno cebul i czosnek, doda olej i sos sojowy i wymiesza doprawiaj c do smaku pieprzem. Kielbas nakłu widelcem, zala olejem wymieszanym z przyprawami i odstawi do chłodnego miejsca na cał noc. W nast pnym dniu kielbas wyj z zalewy i upiec w rednio nagrzanym piekarniku (170 °C) piec ok. półtorej godziny. Tak przygotowan kielbas poda mo na na gor co, ale jest pyszna tak e na zimno.

Chrzan kremowy znakomity do wędzonych wędlin i mięs

1 cytryna, 1 szkl. śmietanki kremówki (30 %), 3 łyżki tartego chrzanu, 1 łyżka startego świeżego imbiru.

Wycisn sok z cytryny, doda dwie szczypty soli, ½ ły eczki wie ego zmielnego pieprzu i wymiesza ze mietan . Nast pnie ubi mikserem lub trzepaczk , wymiesza z chrzanem i imbirem. Podawa do jajek, w dlin, wy mienicie pasuje do w dzonego łososia.

Ćwikła

1 kg buraków czerwonych, 3 łyżki utartego chrzanu, 1 łyżka nasion kminku, (1 kieliszek czerwonego wina wytrawnego), 3 łyżki octu jabłkowego lub winnego, 1 łyżka cukru, sól do smaku.

Umyte i podgotowane buraki upiec w pie-

karniku, przestudzi, obra ze skórki i zerze na terce o du ych oczkach. Utarty chrzan oraz nasiona kminku sparzy . Wymiesza z burakami, doprawi do smaku pozostałymi dodatkami i przeło y do słoika. Odstawi na 2-3 dni w chłodne miejsce.

Sos chrzanowy z czarną porzeczką lub żurawinami

20 dag czarnych porzeczek (mogą być mrożone), 3 łyżki utartego chrzanu, 1 jabłko, sól, cukier do smaku.

Przebrane porzeczki umy i zmiksowa z mał ilo ci przegotowanej wody. Doda chrzan i utarte jabłko. Wszystkie składniki wymiesza , doprawi sol , cukrem. Podawa do w dlin, drobiu. Zamiast czarnych porzeczek mo na ten sos sporz dzi z urawinami. Suszone urawiny starannie wypłuka , namoczy w niewielkiej ilo ci przegotowanej letniej wody, nast pnie zmiksowa i poł czy z dodatkami tak jak wy ej sos z czarnymi porzeczkami.

Luksusowa babka z tartego ciasta

60 dag mąki, 15 dag masła, 4 jajka, 4 żółtka, 10 dag cukru, skórka otarta z cytryny, 1 szkl. mleka, 5 dag drożdży, ½ łyżeczki soli.

Dro d e rozdrobi w letnim mleku, dodaj c ły eczk cukru i pół szklanki m ki, zostawi w ciepłym miejscu aby rozczyn „ruszył”. Ubi na parze ółtka z połow cukru. Masło z pozostałym cukrem utrze w makutrze, (lub zmiksowa) dodaj c po całym jajku, a nast pnie ubite ółtka, sól, skór k otart z cytryny, poł czy z rozczynem i ci gle ucieraj c (lub miksuj c) dosypywa stopniowo m k . Uciera ciasto na gładkie i l ni ce ciasto, przykry cie reczk i odstawi w ciepłe miejsce. Gdy wyro nie przeło y do wysmarowanych masłem foremek (do wys. 1/3), ponownie zostawi do wyro ni cia, po czym wstawi do piekarnika nagrzanego do 180°C i piec ok. 60 min. Po wyj ciu z formy babk mo na polukrowa dowolnym lukrem.

Mazurek bez cukru z bakaliami i polewą czekoladową

25 dag mąki, 12 dag masła, 2 żółtka, 2 łyżki śmietany, 5 dag orzechów włoskich, 5 dag migdałów, 5 dag suszonych moreli, 5 dag suszonych śliwek, łyżka smażonej skórki pomarańczowej, drobno posiekanej, 2-3 łyżki namoczonych rodzynek. Cukier puder do posypania 1 łyżka oraz rozpuszczona gorzka czekolada do dekoracji. Biała do posmarowania ciasta.

M k posieka z masłem, doda mietan i ółtka. Zagnie ciasto, zawin w foli i odstawi na noc do lodówki aby skruszało. Bakalie pokroi , posieka (liwki,

morele, rodzyнки, ewentualnie suszone urawiny) namoczy w niewielkiej ilo ci wody wymieszanej z 1 kieliszkiem alkoholu. Rozwałkowa ciasto i przeło y do wysmarowanej masłem i wysypanej m k ziemniaczan formy (lub wyło onej papierem do pieczenia). Lekko ubi białka i rozsmarowa na powierzchni ciasta. Na to rozło y równomiernie wymieszane z 1 ły k cukru pudru bakalie. Ciasto nakłu widelcem i upiec w temp. 180 – 200°C. Na przestudzone pola rozpuszczon czekolad .

Mazurek z orzechami, suszonymi śliwkami i polewą czekoladową.

Ciasto: 3 żółtka, 1 szkl. śmietany, kostka masła lub margaryny, ½ szkl. cukru pudru, 1 łyżeczka proszku do pieczenia, 3 szkl. mąki pszennej, 1 szkl. posiekanych orzechów włoskich, 1 szkl. pokrojonych, uprzednio namoczonych w „Amaretto” śliwek suszonych (najlepiej kalifornijskich).

Polewa: ½ szkl. mleka, ½ szkl. cukru, ½ kostki masła, 1 szkl. mleka w proszku, 2 łyżki kakao.

Z żółtek, śmietany, masła, cukru i mąki wysiekać ciasto nożem, następnie szybko zarobić rękami i schłodzić ok. 1 godz. w lodówce. Następnie rozwałkować na grubość 1-2 cm i ułożyć na blasze, podnosząc brzegi na 2-3 cm. Piec w mocno nagrzanym piekarniku (ok. 200°C) ok. 15-20 min.

Polewa: mleko, cukier, masło i kakao doprowadzi do wrzenia (nie gotowa) odstawi z ognia i dodawa przesiewaj c przez sito mleko w proszku, równomiernie, dokładnie mieszaj c. Na upieczony placek, rozło y równomiernie wymieszane orzechy ze liwkami. Gor c mas wyło y na upieczony spód, wyrówna i udekorowa wg własnej fantazji (suszonymi morelami, migdałami, smaron skór k pomara czow). Przed rozło eniem na placku liwek z orzechami, mo na placek posmarowa powidłem liwkowym. Smacznego.

Z okazji Świąt Zmartwychwstania Pańskiego życzę wszystkim czytelnikom „ZK” – zdrowia, szczęścia, humoru dobrego, przy tym stołu obfitego, mokrego dyngusa, samczego jajka, niech te święta będą tak piękne jak bajka.

JANINA OLSZOWY

Do Pani Janiny Olszowy kierujemy przeprosiny, zwi zane z pomyłk , jaka widnieje w poprzednim wydaniu Ziemi Kolbuszowskiej w artykule „Buraki wikłowe”. Bł dny wyraz pojawił si w zdaniu: „Poza tym zawiera j cukier, a ponadto bogate s w autocyjany...” - winno by antocyjany. Za pomyłk przepraszamy.

Historia

KOLBUSZOWSKI PATRIOTA I POETA!

W ub. roku (2008 r.) Tadeusz Miś wydał książkę pt. „Wiersze”, Rzeszów 2008 r. i dedykował ją swojej Matce z Kolbuszowej: „Cokolwiek napisałem i napiszę Matce mojej poświęcam! Kolb. 29. I.41”.

Tadeusz Miś urodził się 15 października 1919 r. w Kolbuszowej. Pochodzi z mieszczańskiej rodziny rzemieślniczej. Był synem Jana i Marii z d. Dudzińskiej. Miał jeszcze pięć ciorodzeń: Anna, Emilia, Józefa, Adam i Stanisław.

Szkołę Powszechną ukończył w 1934 r., a szkołę dokształcającą w 1937 r. w Kolbuszowej. W latach 1935 – 1939 pracował jako praktykant handlowy w Spółdzielni Kółek Rolniczych, w swoim rodzinnym mieście. Był członkiem i działaczem ZHP, gdzie najpierw pełnił funkcję „wodza zuchów”, a następnie zastępcę, przybocznego drużynowego Kazimierza Lipskiego. Od 1938 r. należał do Kręgu Starszo-harcerskiego w tymże gimnazjum kolbuszowskiego. Również w tych latach był członkiem Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej w Kolbuszowej.

W pierwszych latach okupacji (1939/1940), należał do nieznanego szerokiej społeczności - nieformalnej, młodzieży owej grupy konspiracyjnej pod nazwą „Bracia Chrobrzy”. Była to duża grupa młodzieży starszo-harcerskiej, mająca kontakt z komórkami organizacyjnymi wojskowego podziemia.

Z obawy przed aresztowaniem przez gestapo oraz przed pozwami, do odbycia służby budowlanej w niemieckim „die Baudienst”, zmuszony był wyjechać w 1941 r. Zatrzymał się w miejscowości Bystre k/ Gorlic. Pracował w tamtejszym dworze, jako pomocnik leśniczego. W tym roku umiera mu matka. W następnych latach okupacji, zostaje zaprzysiężony ps. „Kordian” i staje się konspiracyjnym żołnierzem I Pułku Strzelców Podhalańskich (Gorlice, Nowy Sącz). Wykonuje wiele zadań: kolportera prasy podziemnej, dostawcy broni, aktywnie uczestniczy w akcji „Burza”.

Po wejściu Armii Czerwonej na nasze tereny, wraca do Kolbuszowej i włącza się w strukturę AK, a następnie Zrze-

szenia „WiN”. Zajmował się kolportowaniem prasy antykomunistycznej. Jego aktywna działalność przejawiała się szczególnie w okresie referendum (VI 1946) i wyborów (I 1947). Był również kierownikiem sklepu Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Pług”, gdzie miał doświadczenia w prowadzeniu konspiracyjnej działalności. Udało mu się uniknąć aresztowania. Organizacją tą był emocjonalnie związany do końca swojego życia.

Jednocześnie nie wpisuje się na list uczniów Liceum Ogólnokształcącego i egzamin dojrzałości zdał w czerwcu 1949 r. w Kolbuszowej. W latach 1949 – 1952 studiuje na UW w Krakowie. Dostaje nakaz pracy, który obowiązywał wszystkich studentów i podejmuje pracę na stanowisku referenta do spraw kultury w PPRN w Kolbuszowej. W 1953 r. umiera mu ojciec. W latach 1954 – 1959 jako eksternista, studiował na UW na Wydziale Pedagogicznym w Warszawie, gdzie uzyskuje tytuł magistra. W styczniu 1955 r. zostaje przeniesiony służbowo do Wydziału Finansowego tej instytucji, gdzie ze względu na swoje przeszłe nie mogło być zajmowania się kulturą.

W 1956 r. przenosi się do Rzeszowa, gdzie podejmuje pracę w Wydziale Finansowym WRN, a następnie pracuje w tej instytucji, a do przejścia na emeryturę (1983 r.).

Trzeba tu podkreślić, że w wyniku utrudnień władz o wiatowych i politycznych, nie mógł podjąć pracy w swoim wyuczonym zawodzie. Przeszkadzała mu jego przeszła konspiracyjna, zarówno w okresie okupacji niemieckiej, jak i zniewolenia sowieckiego. Mimo to należał do różnych organizacji społecznych i naukowo-kulturalnych, na terenie nie tylko Rzeszowa. Osobiście spotykałem się z Panem Tadeuszem wielokrotnie, na spotkaniach organizowanych przez Towarzystwo Naukowe w Rzeszowie.

Marian Piórek

Od młodych lat pasjonował się przede wszystkim poezją i sam pisał i tworzył wiersze. Mówił, że: „(...) słowa to moje nieudolne, chropawe rzeczy, ale serdeczne, bo w nich zamykam to, co we mnie jest najistotniejsze, moje drugie oblicze”.

Przez całe swoje życie, dawał dowody patriotyzmu i umiłowania zarówno „dużej Ojczyzny, jak i małej Ojczyzny”. Kochał swoje miasto rodzinne Kolbuszowę. Zmarł 22 lutego 2007 r. w Rzeszowie.

MARIAN PIÓREK

Tadeusz Miś

NIEGDYŚ
PRZYSZŁAŚ

*Niegdyś przyszłaś w słońcu – jak sen.
Przyszłaś w ciszy do mnie,
A dziś odchodzisz mi – jak sen...
(smutno mi ogromnie)*

*Małeńki Twój ślad na śniegu
Przyprószył śnieżny pył.
Serce me zmarło w biegu...
(będę o Tobie śnił)*

*Może przyjdiesz w szkarłatnych snach,
W dreszczu wspomnień,
Uciszysz we mnie lęk i strach,
(ozłocisz smutku cień!)*

*Kiedy śmierć zagładnie mi w oczy
Jasno i otwarcie,
Myśl moja Ciebie otoczy,
Kochając uparcie!...*

KOLBUSZOWA, XI 1943

Bohater artykułu - Tadeusz Miś

O UPOSAŻENIACH GRUNTOWYCH SOŁTYSÓW W DAWNYCH WIEKACH

Urząd sołtysa na ziemiach polskich ma bardzo długą historię, sięgającą XIII w. Pojawił się wraz z osadnictwem na prawie niemieckim. Sołtys (Schultheiss) stał na czele wsi założonej w myśl wyżej wymienionego prawa. Z urzędem tym było związanych szereg uposażeń majątkowych, z których najważniejsze były gruntowe.

Sołtysowi przynależne były grunta, które ze względu na kategorię własności można było podzielić na dwie grupy. Do pierwszej zaliczano: łąny, ogrody, dworzyszczka, łaki i obszary. Były to grunta z wszechstronnym prawem własności użytkownika sołtysa. Była również druga grupa gruntów, na których jego prawo własności było ograniczone. Do nich zaliczano: skotnie, łąny kocielny oraz inne grunty.

Łany były najważniejsze z uposażeń gruntowych sołtysa. W każdym dokumencie lokacyjnym wsi była określona liczba łąnów, jakie nadawano sołtysowi. Wahalała się ona na ogół od 2 do 4 łąnów. Można jednak spotkać folwarki sołtysie, które były wielkości tylko jednego łąnu, ale były również i takie, które liczyły 8, a nawet i więcej łąnów. Należy zaznaczyć, że pod pojciem łąn kryje się nie tyle jednostka miernicza gruntu, co raczej jednostka gospodarcza. Było ich kilka rodzajów i różniły się wielkością. Najbardziej znany to łąn mały, zwany chełmskim, który był też określany jako redzki, czy flamandzki. Liczył on 30 morgów. Drugi z najbardziej rozpowszechnionych łąnów, to łąn wielki, zwany też niemieckim, franko-skim, czy magdeburskim. Jego wielkość to 40 morgów. Już z tych liczb wynika jednoznacznie, że nawet ten najmniejszy, jedno-łąnowy folwark sołtysi, liczył 30 morgów. Natomiast ten duży składający się z 8 łąnów franko-skich miał aż 320 morgów. Był to już bardzo duży areal, wielkością 180 ha. Warto podkreślić jest również to, że wybór gruntów nadany sołtysowi nie był ograniczony. Otrzymywał on te łąny, które sam sobie wybrał. Były to na ogół grunta najlepsze, zapewniające dobry urodzaj. Jeśli jednak wieś była zakładana na tzw. „surowym korzeniu” to nadane sołtysowi przy lokacji osady łąny, musiał on sobie wykarczować i przygotować do uprawy. Łany sołtysie znajdowały się do czasu w centrum wsi, ale były i takie przypadki, że sołectwo zlokalizowane było na obrzeżach danej osady. To jego umiejscowienie było uzależnione od miejscowości występowania najlepszych gruntów.

Oprócz uposażenia w łąnach, sołtysi dostawali również tzw. ogrody. Były to działki przeznaczone nie tylko pod uprawy warzyw i owoców. Do czasu

na takich ogrodach, osadzano zagrodników. Dlatego też ich łacińska nazwa to hortulani. Powoduje to czasami niejasności w tłumaczeniu łacińskich tekstów, gdy niektórzy wyraz hortulani tłumacz jako ogrodnicy, a tymczasem pod tym pojciem kryje się grupa ludności chłopskiej, która była zwana zagrodnikami. Przywilej lokacyjny określał ile takich ogrodów sołtys otrzymywał. Na ogół dostawał ich tyle, ile przydzielono mu łąnów. Nie było to jednak stałe zasadą. Trudno jest dokładnie określić wielkość takiej działki ogrodniczej (zagrodniczej). Niektórzy z badaczy tego zagadnienia przyjmują, że łąn miał 48 zagonów, natomiast ogród, czyli zagroda miała tych zagonów 4. Wynikałoby więc z tego, że ogród (zagroda) stanowiła 1/12 łąnu, czyli jeśli był to łąn mały to było to tylko 2 i 1/2 morga, a w przypadku łąnu dużego 3 i 1/3 morga.

Kolejne uposażenie gruntowe sołtysa, na którym miał wyłączność użytkownika, to dworzyszczka, określana w dokumentach łacińskich nazwą areae. Grunta te były nadawane najczęściej wójtom w miastach, ale były przypadki, że dotyczyły także sołtysich. Były to tereny przeznaczone pod budowlę. Dzisiaj określimy, że były to działki budowlane. Nie znamy dokładnie ich wielkości. Niektóre zapisy w przywilejach lokacyjnych, pozwalają twierdzić, że były one wielkością ogrodów.

Do uposażenia gruntowych sołtysów należały również łaki. Stanowiły one na ogół niewymierne skrawki gruntów, pozostałe po wymierzeniu łąnów. Były to do czasu znajdujące się na krańcach wsi tereny, które były zdadne do koszenia trawy na siano. W dokumentach lokacyjnych możemy spotkać i takie zapisy, że sołtysowi nadano las, lub teren porośnięty krzewami i polnymi zagajnikami, aby ten wykarczował go na łaki. Przy nadawaniu łaki nie określano ich powierzchni. Wymienia się tylko ich ilość. Z czasem wielkość łaki określano w ten sposób, że podawano ilość siana z niej zebranego. Czasami podawano nawet jego wartość. Można więc spotkać zapisy informujące, że łaka nadana sołtysowi, daje jeden stóg siana w ośmiu kopicach, albo i łaki sołtysie dają tyle, a tyle stogów siana, których war-

Wojciech Mroczka

to wynosi i tu podawano liczbę grzywien lub złotych. Był też inny sposób określenia wielkości łaki. Otóż w dokumencie, jest wymieniona liczba potrzebnych kosiarzy do ich wykoszenia. Mamy więc takie zapisy jak: „(...) jedna siano- jest na ośmiu kosiarzy, druga na pięć”

Następne grunta sołtysie to tzw. obszary, określone w dawnych dokumentach takimi nazwami łacińskimi jak: extremitates, exerescentiae, residuitates. Były to przestrzenie nie nadające się pod uprawy, które pozostały po wymierzeniu łąnów, na których została osadzona wieś. Poza tymi niwami, gdzie wytyczono łąny, pozostawała na obrzeżach wsi przestrzeń o nieregularnych kształtach nie nadająca się do wytyczenia pełnych łąnów. Teren ten nazywano właśnie obszarami. Najczęściej były to zarosła i nieużytki, które mógł z biegiem czasu sołtys wykarczować i obrócić na łaki, role, lub osadzić na nich zagrodników. Do czasu to tak się działo i na tych obszarach powstawały części wsi, które otrzymały nazwę Zagród. Nazwa ta powstała od kategorii ludności tam osadzonej tj. zagrodników. Tak było w: Lipnicy, Dzikowcu, Męchowcu, Raniowie, Kupnie.

Druga grupa gruntów sołtysa to taka, na których miał on ograniczoną własność użytkownika. Nie stanowiły one jego osobistego nadania, lecz były uposażeniem całej osady, a sołtys jako naczelnik wsi, mógł też z nich korzystać. Takimi gruntami były skotnie, które nazywano też pastwiskami, pastwiskami i wygonami. W dokumentach lokacyjnych występują pod łacińskimi nazwami: pascuarium, lub pascuum. Już sama ich nazwa świadczy, że były to tereny przeznaczone do wypasu bydła. Były one zlokalizowane w ród łąnów wymierzonych i prawo wypasu bydła na nich, miał nie tylko sołtys, ale i pozostali mieszkańcy wsi. Pod takie pastwiska (skotnie) przeznaczano od 1/2 do dwóch łąnów. Uzależnione to było od wielkości wsi oraz ilości bydła. Na tym pastwisku mogły się również paść stadła wołów, które były prowadzone przez kupców

na sprzedaż. Musieli oni jednak za ten wypas płaci sołtysowi ustaloną kwotę. Natomiast mieszkańcy wsi korzystali ze skotni bezpłatnie. Skotnia, to dziś mało zrozumiała nazwa. Mimo, że obecnie nie określa się ni pastwiska, to przetrwała w niektórych wioskach Kolbuszowszczyzny. Występuje w Raniowie i Lipnicy, chociaż zapewne wiesz, że mieszkać w tych miejscowościach nie jest znana jej etymologia. W kronice jednej z 4 szkół jest nawet zapis, pochodzący z lat 20-tych ubiegłego wieku, który próbuje wyjaśnić pochodzenie słowa skotnia. No, cóż ta próba wyjaśnienia tego terminu wiadczą jednoznacznie, że osoba dokonująca tego wpisu niewiele wiedziała na ten temat, gdy wywodzi nazwę skotnia, od słowa skaka.

Szczególnie osobliwym gruntem, który był na ogół wymieniany w przywileju na sołectwo, były tzw. łany kościelne. Nadanie takich łanów sołtysowi nie powo-

dowało, że były one jego uposażeniem. Te łany kościelne, mimo że były wymienione w przywilejach na niektóre sołtystwa, to stanowiły one majątek mającego powstać w danej osadzie kościoła. Sołtys miał tylko nad nimi opiekę i mógł z nich korzystać dopóki nie erygowano parafii.

Innymi gruntami, z których mógł sołtys w ograniczony sposób korzystać, były grunta przeznaczone pod karczmy, młyny, sadzawki oraz tzw. nawsie. Pod karczmą przeznaczano na ogół 1/2 łanu, gdzie sołtys mógł sobie wybudować ten obiekt i co chcieł czynił, bo była to bardzo intrygująca inwestycja. Podobnie było z młynami, pod które przeznaczano również 1/2 łanu. Były to również obiekty gospodarcze, które przynosiły duże zyski, nic więc dziwnego, że zabiegali o nie sołtysi. Najczęściej na gruntach przeznaczonych pod młyny, budowano także stawy i sadzawki. W skład uposażenia gruntowego sołtysa, z którego mógł on korzystać, ale tylko

w ograniczony sposób, wchodziło również nawsie. Był to pas terenu po obu stronach wiejskiej drogi, przed zabudowaniami kmięci. Na nawsiu, które w niektórych wioskach było zwane wsi, mogli, za zgodą sołtysa, budować siemieńnicy oraz ludność biedna, nie posiadająca nadziałów ziemi. Z nawsia korzystała cała gromada. Na nim wypasano także konie, bydło, gęsi, kopano studnie, małe sadzawki, pobierano glinę, piasek.

Wszystkie wymienione uposażenia gruntowe dotyczyły sołtysów z okresu, kiedy ich urządy były dziedziczne. Po skupieniu sołectw folwarki sołtysie, jak i inne grunta, przeszły na rzecz państwa w dobrach prywatnych, a w królewskich były na mocy przywileju królewskiego nadawane najczęściej za słusnym obrocom Ojczyzny.

WOJCIECH MROCZKA

NIE DLA SZKOŁY, LECZ DLA ŻYCIA SIĘ UCZYMY

Fragmenty historii Zespołu Szkół Technicznych im. Bohaterów Września 1939 r. w Kolbuszowej

Zdjęcie budynku szkolnego ZSZ z końca lat 60-tych.

Lata 60

Kolbuszowianie na Płaskowy w Kolbuszowskim, w centrum Kotliny Sandomierskiej, w południowo-wschodniej części Polski. Tereny Kolbuszowszczyzny mają charakter rolniczy, powolny rozwój przemysłu w latach 60-tych spowodował wzrost zapotrzebowania na fachowców związanych z rozwijającymi się dziedzinami gospodarki w naszym regionie.

Dlatego ta grupa Kolbuszowian rozpoczęła działania mające na celu otwarcie szkoły, która spełniałaby oczekiwania edukacyjno-wychowawcze społeczności lokalnej i dzięki ich staraniom udaje się w 1965 roku otworzyć Zasadniczą Szkołę Zawodową w Kolbuszowej przy ulicy Janka Bytnara 1.

Tak oto na widowni dziejowej rozpoczyna się historia Zespołu Szkół Technicz-

nych im. Bohaterów Września 1939 r. w Kolbuszowej.

Lata 70

Rok 1971/72 - Rozpoczyna działalność Liceum Zawodowe 4-letnie o specjalności mechanicznej obróbki skrawaniem. Liczba uczniów wzrasta do 750 osób.

Rok 1972/73 - Po raz pierwszy w dziejach naszej szkoły odbyło

się lubowanie klas pierwszych.

Tekst lubowania odczytali uczniowie ze zwoju starego papieru.

Rota lubowania to słowa:

"Ślubujemy kochać Polskę, strzec jej wolności, cenić wiedzę i pilnie przykładać się do nauki, postępować uczciwie i szlachetnie, nieść pomoc innym ludziom."

Lata 80

Rok 1987/88 - Powstaje Technikum Drzewne na podbudowie ZSZ dla młodzieży niepracującej.

Po odejściu LO do swego budynku poprawiły się warunki lokalowe szkoły. Powstały nowe pracownie z zapleczami. Wybudowano szatnię i uruchomiono bufet szkolny. Dobudo-

Na stronie internetowej Zespołu Szkół Technicznych im. Bohaterów Września 1939 r. w Kolbuszowej: www.zst.kolbuszowa.pl, utworzona została podstrona pn. Historia Szkoły. Zawiera ona informacje, dotyczące historii powstania i rozwoju naszej szkoły. Można tam znaleźć wiadomości i interesujące nas fakty od początku funkcjonowania szkoły do czasów współczesnych. Do wglądu są również zdjęcia, przedstawiające ważne wydarzenia z życia szkoły od 1965 do 2009 r.

Wiadomości te są jednak niekompletne. Dlatego zwracamy się z ogromną prośbą do osób posiadających jakiegokolwiek informacje, dotyczące rozwoju, osiągnięć, ważnych wydarzeń itp. o pomoc w uzupełnieniu braków i doszczegółowieniu historii Zespołu Szkół Technicznych. Osoby zainteresowane pomocą w tworzeniu „Historii Szkoły”, prosimy o skontaktowanie się z dyrekcją szkoły.

Pierwsze bale studniówkowe

Młodzi adepci sztuki krawieckiej przy wykonywaniu swoich prac.

wano cz socjaln warsztatów szkolnych, wietlic , jadalni , zaplecze kuchenne i szatnie.

9 maja 1988 – Nadanie szkole sztandaru i imienia Bohaterów Wrze nia 1939r. upami tniaj cego wszystkich poległych w wojnie obronnej Polski.

Oto rota lubowania, któr zło yła młodzie ZSZ w tym uroczystym dniu odbieraj c sztandar z r k dyrektora szkoły:

„Ślubujemy Tobie Ojczyzno i szkoła sztandaru tego strzec

*Ślubujemy uczciwą nauką i pracą służyć
prawdzie, sprawiedliwości i pokojowi
Ślubujemy z młodzieńczym zapatem i wiarą
wytrwale pod tym sztandarem jednocyż
wszystkie wysiłki dla dobra Polski
Ślubujemy swoim postępowaniem i zachowaniem
godnie reprezentować naszą szkoła
Ślubujemy”*

Od 2000

Rok 2004 – Szkoła realizuje program finansowany przez UE „Sokrates Comenius” w ramach projektu „ycie w małej Ojczy nie mo e by pasjonuj ce”. Tema-

Wycieczka do Pary a w czasie wymiany

Lata 90

Luty 1994 – Pierwsza wymiana młodzie y i nauczycieli pomi dzy szkoła francusk a nasz .

Rok 1995/96 – Do szkoły ucz szcza rekordowa liczba 1481 uczniów, w tym 849 uczyło si w szkole zasadniczej.

tem przewodnim staj si wybitne osobisto ci z Powiatu Kolbuszowskiego i rejonu Ploermel we Francji. Dzi ki temu przedsi wzi ciu nast puje kolejna wymiana młodzie y pomi dzy zaprzyja nionymi szkołami.

Wrzesie 2006 – Oferta kształcenia w Zespole Szkół Technicznych dostosowuje si do potrzeb rynku i wzbogaca si o nowe kierunki: Technik informatyk i Mechanik monter maszyn i urz dze .

8 wrze nia 2007 – Uroczyste odsłoni cie i po wi cenie tablicy ku czci pam ci ołnierzy 2 Korpusu Polskiego z terenu Powiatu Kolbuszowskiego poległych w 1944 roku podczas bitwy pod Monte Cassino.

Kultura

ZWYCZAJE WIELKANOCNE W RÓŻNYCH KRAJACH

Co kraj to obyczaj...Wielkanoc - jest w Polsce i we wszystkich krajach o korzeniach chrześcijańskich największym, najbardziej uroczystym i najbardziej radosnym świętem. Powszechnie uznaje się święta związane z obchodami Wielkiej Nocy za typowo polskie, chociaż ich rodowód jest bardzo odległy.

Polska

W Niedziel Wielkanocn w godzinach porannych odprawiana jest uroczysta rezurekcja. Kapłan udaje si go grobu Pa skiego, sk d wyrusza uroczysta procesja ze piewem „Wesoły nam dzie dzi nastal”, która obchodzi trzykrotnie wi tni . Po procesji odprawiana jest uroczysta Msza wi ta.

W gronie rodziny zasiada si do uroczystego niadania wielkanocnego, które rozpoczyna si składaniem ycze i dziele niem si wi conk z koszyczka. Na stołach znajduj si jajka, w dliny, wielkanocne baby i mazurki. Stoły zdobione s bukietami z bazi i pierwszych wiosennych kwiatów. Pierwszy dzie wi t trady-

cyjnie sp dza si w domu, w gronie rodzinnym.

W Polskiej tradycji w Poniedziałek Wielkanocny polewa si dla artów wod inne osoby, nawet nieznanome. Jest to tzw. migus – dyngus.

Anglia

Wielkanoc w Anglii wi e si z czterema dniami wolnymi od pracy. Wi kszo mieszka ców po wi ca czas na wielkanocne zakupy. W poniedziałek rozpoczynaj si wyprzeda e i wyjazdy za miasto. Popularn rozrywk s równie wyj cia do pubów. Dodatkowo w czasie wi t, przygotowuje si kosze z przysmakami, które zabiera si ze sob na wypad do parku czy

wyjazd za miasto. W niedzielny poranek dzieci s uszcz liwione ilo ci słodyczy. Zazwyczaj maj one form wielkich jaj wykonanych z czekolady, a dodatkowo s jeszcze wypełnione.

Ciekaw tradycj wysp brytyjskich s wy cigi w turlaniu jajek tzw. „Egg Rolling”. Jajko powinno jak najszybciej dotrze do mety z nietkni t skorupk . Atrakcj dla mieszka ców jak i dla turystów, s tak e wyst py zespołów ludowych, ta ce odbywaj si na ulicy.

Do tradycji typowo angielskich nale y równie rozdawanie przez królów pieni dzy w Wielki Pi tek. S to oczywi cie pensy, jednak wybija si je na specjaln okazj . Ilo pensów wynosi tyle

ile lat liczy sobie królowa. Tyle samo m – czyż jak i kobiet otrzymuje co roku pamiłkowe pieniądze.

Szwajcaria

Mieszkańcy Szwajcarii w tym Wielkanoc podobnie do nas. Również obchodzą bogatą liturgię, jak również w tych dniach modlą się w kościele, mimo że na co dzień nie chodzą do niego w ogóle. Adorują krzyż. Ulicami niektórych miast odbywa się Droga Krzyżowa.

Niestety nie ma w Szwajcarii tradycji wienienia pokarmów. W niedzielę cała rodzina spotyka się przy stole na wielkanocnym obiedzie. Najczęściej je się jagnięcinę, czyli wielkanocnego baranka, a także o jajki i zajacze z czekolady. Szwajcarzy chowają także dekorowane jajka w ogrodzie, a potem szukają je dorosli i dzieci. Poniedziałek Wielkanocny przebiega podobnie do polskiego, również można zostać oblanym wodą.

Do tradycyjnego jedzenia należą przede wszystkim ciasta, często w kształcie baranka. Jak również judasze zrobione z drożdżowego ciasta, przypominające biblijnego Judasza. Podaje się je z miodem. W niektórych domach można znaleźć typowe dla tych wiosek wystrój: pisanki, figurki z drewna w kształcie gołębików i baranków oraz drewniane kołatki.

W drugi dzień wielki mężczyźni chodzą po domach i biją kobiety „pamlazkou”. Jest to bicz zrobiony z gałązek wierzby, ozdobiony wstawkami, aby wygonić z ich domów wszystko co złe. Kobiety z wdzięcznością dają im za to pisanki „obarvene vejce”, a na tej „pomlazce” zawieszają kokardki ze wstawkami. Później mężczyźni porównują, który ma więcej jaj i kokardek. A poza tym to tak jak w Polsce, maluje się jajka, piecze wielkanocne baranki.

Słowenia

Słowacy, tak jak Polacy, zaczynają przygotowania do Wielkiej Nocy od Wielkiego Czwartku. Przygotowują pisanki, malując je różnie i ozdabiając. Tradycyjnym wielkanocnym i zarazem słowackim ciastem jest „Potica”. W Wielki Sobótka idą do kościoła w ciemności.

W koszyku znajdują się między innymi pomalowane na czerwono jajka, które symbolizują krew Chrystusa, chrząstki – symbol ciała, a potica to wzór cierniowej korony. W niedzielę o 5.30 idą do kościoła, aby uczestniczyć we mszy rezurekcyjnej. Kościoły są wówczas bogato udekorowane kwiatami, gdy jest to dla katolików Słowenii najważniejszą niedzielą.

Procesja Wielkanocna w północno-zachodniej Hiszpanii. Fot. Wikipedia

Hiszpania

Wielkanoc to najważniejsza w tym w Hiszpanii i obchodzona jest bardzo uroczysto, z powagą, ale i z wielkim przepychem. Hiszpanie w tym w kościołach oraz na ulicach miast i wiosek, biorąc udział w licznych procesjach. W Hiszpanii kładzie się na miękko Chrystusa na zmartwychwstanie.

W okolicy kadege miasteczka w Aragonii, znajduje się umieszczony zwykle na wzgórzu krzyż, w pobliżu którego przez cały rok przechowywane są relikwie i wizerunki.

W Wielki Piątek mieszkańcy wychodzą na wzgórze po relikwie, a następnie, przy głosie bębnowym, schodzą z nimi, aby kontynuować procesje ulicami miasta. Wszystkie rekwizyty powracają na swoje miejsce w sobotę, kiedy jubileuszny milknie.

W różnych częściach Hiszpanii, można zobaczyć liczne wieki zwyczajów samobiczowania. W Wielki Czwartek i w Wielki Piątek gmina San Vicente de la Sonsierra w La Riojas pełna jest tzw. picaos, którzy biczą swoje plecy do twarda skóry nabierze fioletowego koloru. Wtedy ochotnicy zadają dwanaście uderzeń za pomocą wtopionych w pszczeli wosk ostrych kawałków szkła. Zgodnie z dawnymi wierzeniami, w ten sposób zła krew wypływa z ciała. Picaos idą boso, owinięci jedynie w białe płótno i cięgnięta za sobą kładą cuchy. Nikomu nie wyjawiają swojego sekretu ani lubów złoonych Bogu.

W całym kraju odgrywane są w Wielki Tydzień różnorodne widowiska pasyjne. Wielki Tydzień przeżywany jest w Hiszpanii nie tylko w gronie rodzinnym, ale wspólnie, przez całe społeczeństwo.

Wzdłuż głównych ulic miast ustawia się krzesła, pozostawiając centralne miejsce dla procesji, aby nawet ci, którym brakuje siły, mogli uczestniczyć w wydarzeniach.

Niemcy

Wielkanoc zaczyna się w tym w Wielki Piątek. Szczególnie uroczysto obchodzona jest niedziela i poniedziałek, nie zwyczajnie jednak w krajach niemieckojęzycznych ze zwyczajem „lanego poniedziałku”. Charakterystyczny dla Wielkanocy jest w tych krajach bukiet wielkanocny. Są to zielone gałązki przybrane wydmuszkami i postawione w wazonie. Przybrany ten bukiet bywa np. krzak przed domem w ogródku. W tym elemencie dekoracji wielkanocnego stołu jest zajaczek, który może być z cukru, czekolady czy z materiału. Według tradycji, pisanki są chowane w specjalnych gniazdach, ukrywanych w mieszkaniu lub w ogrodzie. Natomiast głównym zajęciem dzieci w Niedzielę Wielkanocną jest ich szukanie. Na Wielkanoc daje się także drobne prezenty. Są one przeważnie umieszczane w dużych, barwnych jajkach z fakturą.

Kanada

W tym w Kanadzie wyglądają trochę inaczej niż w naszym kraju. Nie ma atmosfery wielkiej. Rodowite „Molsony” w tym tylko Wielki Piątek (Good Friday). Jest to związane z tym, że pierwsi emigranci byli katolikami.

W Kanadzie jest tylko jeden dzień wielki, w resztę dni normalnie się pracuje.

OFERTA DLA SZKÓŁ

Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej, zaprasza dzieci i młodzież szkolną wraz z nauczycielami do uczestnictwa w zajęciach przybliżających kulturę materialną i duchową Lasowiaków i Rzeszowiaków oraz w warsztatach plastycznych związanych z obrzędowością ludową.

Proponujemy:

1. Czy żelazko ma duszę? – przedszkolaki w skansenie
2. Ene due rabe... – dawne gry i zabawy
3. Kapliczki i krzyże przydrożne – zajęcia plastyczne
4. Śliczne wycinanki dookoła ściany – ludowa wycinanka z papieru
5. Cała izba przystrojona – kwiaty oraz inne ozdoby z bibuły
6. Kolorowe sploty – próba tkania
7. Kiecki w malowanej skrzyni – strój ludowy Lasowiaków
8. Kiecki w malowanej skrzyni – strój ludowy Rzeszowiaków
9. Kipi ciasto w dzieży – chleb w tradycji ludowej oraz pokaz pieczenia w wiejskim piecu
10. Nie święci garnki lepią – i ty możesz zostać garncarzem

Zajęcia dostosowane są do różnych grup wiekowych i prowadzone w jednej z chatup, sali lekcyjnej lub na wieśnym po-

wietrzu, przy zabytkowych obiektach. W tym roku szczególnie polecamy lekcję pt. Kolorowe sploty – próba tkania, podczas której uczestnicy poznają kilka technik tkackich, nauczą się podstawowej metody splotu płótna i własnoręcznie wykonają gobelin.

Więcej informacji o lekcjach na www.muzeum.kolbuszowa.pl lub w biurze Muzeum – tel. 017 22 71 296.

Zapraszamy!

INAUGURACJA SEZONU TURYSTYCZNEGO W SKANSENIE – 26 KWIETNIA (NIEDZIELA)

Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej zaprasza na uroczyste otwarcie sezonu turystycznego 2009 z cyklu „Zagrajcie mi muzyka”. Tym razem na scenie wystąpi zespół folkowy **a i Vorba** z Lublina, za w sektorze wstępnym odbędzie się kiermasz rękodzieła artystycznego i również ci ekologicznej.

Początek od godz. 13:00, koncert godz. 16:30
Wstęp wolny (sektor wstępny)

a i Vorba inspirowane muzyką ludową Karpat i Bałkanów. Artystyci tworzą się gajac do tradycji muzycznych Romów, Węgrów, Rumunów, Południowych Słowian, Greków, a nawet Bliskiego Wschodu. Jednak szczególne miejsce w ich repertuarze zajmuje pełna pasji i melancholii muzyka cygńska. Nazwa zespołu zaczerpnięta jest z języka Cyganów i oznacza „szczęśliwy”. Zespół jest laureatem wielu ogólnopolskich konkursów.

Więcej informacji na www.cacivorba.pl.

Od 15 kwietnia do 15 października Park Etnograficzny zaprasza zwiedzających:
w dni robocze 9:00 – 17:00
w dni wolne od pracy i święta 10:00 – 19:00
poniedziałek – dzień bezpłatny (bez możliwości zwiedzania wnętrza)

WYTAŃCZYLI NAGRODY

Zespoły, pary taneczne oraz soliści – w tych trzech kategoriach odbył się kilka dni temu w Kolbuszowej Międzyszkolny Turniej Taneczny. Organizatorami tanecznych zmagani, na deskach sceny Miejskiego Domu Kultury, byli radni z Młodzieżowej Rady Miejskiej w Kolbuszowej. Tańce oceniało specjalnie powołane jury. **Przyznano nagrody i wyróżnienia. W turnieju udział wzięło ogółem 47 osób.**

Komisja konkursowa w składzie: Anna Frankiewicz – przewodnicząca, Jadwiga Siwiec oraz Joanna Wolan przyznała następujące nagrody:

W kategorii zespołów ze szkół podstawowych pierwsze miejsce zdobył zespół ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Kolbuszowej. Na drugim miejscu znaleźli się uczniowie Szkoły Podstawowej z Weryni, a trzecie zdobyła reprezentacja ze Szkoły Podstawowej w Zarbkach.

W kategorii solistów – pierwsze miejsce zdobyła Joanna Kret z Gimnazjum nr 1 w Kolbuszowej. Na drugim miejscu uplasował się Marcin Urban z Gimnazjum nr 1. Przyznano jeszcze jedno drugie miejsce, znalazła się na nim Angelika Bogacz z Gimnazjum nr 1 w Kolbuszowej. W tej kategorii wyróżnienie otrzymała jedyna przedstawicielka szkół podstawowych - Katarzyna Kiwak ze Szkoły podstawowej nr 1 w Kolbuszowej.

W kategorii tańca towarzyskiego zwycięzcami zostali Gabriela Dłó i Piotr Jadach. Drugie miejsce zdobyli Patrycja Wilk i Dominik Mucha.

Specjalne wyróżnienie przyznano zespołowi z Gimnazjum nr 1 w Kolbuszowej.

Konkursy taneczne cieszą się ogromną popularnością zarówno uczestników jak i publiczności.

Zdrowie

CHOROBY NOWOTWOROWE (CZEŚĆ II)

W tym artykule przedstawiam aktualny stan epidemiologiczny w zachorowaniach na choroby nowotworowe, odnoszące się do kobiet. Podobnie jak u mężczyzn, choroba nowotworowa stanowi, po chorobach układu krążenia, drugą przyczynę zgonów i wynosi ok. 23% w stosunku do wszystkich zgonów. Na trzecim miejscu są urazy.

1. Rak gruczołu piersiowego:

Zajmuje on pierwsze miejsce u kobiet zarówno pod względem zachorowania (to 22% wśród wszystkich zachorowań na raka u kobiet) jak i zgonów (to 13% wśród zgonów na nowotwory). Niestety w ostatnich latach liczba zachorowań na tę straszną chorobę wzrasta. Wzrost zachorowań świadczy o tym, że znacząco poprawia się diagnostyka (wykrywamy więcej przypadków raka piersi niż przed laty). Na szczęście, pomimo wzrostu zachorowań, liczba zgonów wykazuje tendencję spadkową. Dowodzi to większej wykrywalności nowotworu w początkowym stadium i tym samym skuteczniejszym leczeniu. Okres przeżywalności (5 lat po podjęciu leczenia) wynosi ok. 75%.

Objawem niepokojącym jest pojawienie się guzka w którymkolwiek obszarze

gruczołu piersiowego, wyciek treści różowawo-krwistej z brodawki piersiowej, zmniejszenie samej skóry piersi. W tym przypadku konieczna jest wizyta u lekarza rodzinnego, ginekologa, chirurga. Badania diagnostyczne to USG gruczołu piersiowego, mammografia. Bardzo ważna jest samokontrola i badanie własnych piersi przez każdą kobietę. Leczeniem nowotworu jest zabieg operacyjny z następną chemioterapią i radioterapią, coraz częściej immunoterapią.

2. Rak jelita grubego.

Jest to nowotwór, który podobnie jak u mężczyzn, coraz częściej atakuje kobiety. W chwili obecnej zachorowalność to 10% zachorowania, a umieralność to 11%. Po podjęciu tego leczenia okres 5 lat przeżywalności wynosi ok. 40% chorych kobiet.

Niepokojącymi objawami są: zaburzenia oddawania stolca (zaparcia, wzdęcia, czarna stolica na przemian z biegunkami), uczucie stałego parcia na stolec, a przede wszystkim krew w stolcu (może to być krew, galaretką). Badaniem chirurgicznym per rectum (palcem przez odbytnicę), kolonoskopią, badaniem kału na krew utajoną lub testem kałowym profilaktycznym, możemy wykryć zmiany nowotworowe i podjąć leczenie chirurgiczne, polegające na wycięciu segmentu jelita z nowotworem i następnego leczenia chemioterapeutycznego, radioterapii i czasami immunoterapii.

3. Rak płuca.

Ten nowotwór podobnie jak i u mężczyzn jest coraz częściej schorzeniem u kobiet. Zachorowalność to 8%, a umieralność to 11%.

ralno taka sama jak w raku gruczołu piersiowego, czyli 13%. W ostatnich latach następuje szybki wzrost zachorowań, co niestety jest wynikiem tego, że nasze panie palą dużo papierosów i trudno im wyzwoleć się z tego nałogu. Przeważnie 5 lat po podjęciu leczenia, wynosi niestety tylko 15%. Objawy niepokojące to przedłużający się kaszel, bóle w klatce piersiowej, a najbardziej niepokojące to krwioplucie. Przy wystąpieniu tych objawów konieczna jest wizyta u pulmonologa. Leczenie operacyjne uzupełnione chemioterapią i w niektórych przypadkach radioterapią. Jest to nowotwór niezmiernie związany z paleniem tytoniu i przebywaniem w środowisku dymu tytoniowego, stwierdza się również zależność genetyczną. Chcąc obniżyć zapadalność na nowotwór płuc, wszyscy musimy dążyć do ograniczenia palenia tytoniu.

4. Rak trzonu macicy.

Zapadalność na ten nowotwór to 7%, umiarkowanie na szczęście tylko 2%, a okres przeżywalności 5-letniej to ok. 76% wszystkich pacjentek, które podjęły leczenie.

Objawy niepokojące to krwawienia z dróg rodnych. Podstawą profilaktyki to regularna kontrola w Poradni K. Leczenie operacyjne, jak widać ze statystyk, z dobrym skutkiem.

5. Rak szyjki macicy.

Jest to nowotwór zwany habus polskiej medycyny, gdy w niektórych krajach Europy na te choroby nie umiera żadna kobieta (np. Szwecja, Norwegia, Dania, Szwajcaria). W Polsce niestety zachorowalność to 5%, umieralność też 5%, a 5-letnie przeżycie od chwili leczenia ok. 55%. W chwili obecnej dzięki licznym

programom profilaktycznym, zmniejsza się zapadalność na te choroby, w tym rolę odgrywa szczepienie.

Ponieważ nastąpiły w kolejce, mogące zastąpić ten nowotwór na listę najczęstszych nowotworów u kobiet, jest rak jajnika - chciałbym podkreślić, jak ważną rolę jest systematyczne badanie ginekologiczne w profilaktyce chorób nowotworowych u kobiet.

Równie podkreślam po raz kolejny, każdy nowotwór wykryty wcześniej i odpowiednio leczony jest schorzeniem wyleczalnym. Dlatego pamiętajmy o profilaktyce, a w chwili pojawienia się objawów niepokojących, zgłoszeniu się do lekarza POZ i następnie do specjalisty.

DR N. MED. JAROSŁAW RAGAN

Sport

MINISTRANCI NA HALI

Już po raz trzeci ministranci i lektorzy z dekanatu kolbuszowskiego komże zamienili na stroje sportowe i zagrali w piłkę. Stawką dla najlepszych w rozgrywkach, które odbyły się w dwóch kategoriach wiekowych, oprócz własnej satysfakcji było przejście do etapu diecezjalnego. W tym roku III Turniej Lektorów i Ministrantów w Halowej Piłce Nożnej odbył się w sobotę 7 marca, w hali sportowej Liceum Ogólnokształcącego w Kolbuszowej. Zdobywcy I, II i III miejsca otrzymali okazałe puchary ufundowane przez Starostę Powiatu Kolbuszowskiego oraz Burmistrza Kolbuszowej.

Na zawody diecezjalne w kategorii młodszej pojad ministranci z Kolegiaty p.w. Wszystkich świętych w Kolbuszowej. To oni okazali się najlepszymi w sobotnim turnieju. Pokonali reprezentację z Cmolasu (II miejsce) i Weryni (III miejsce). W starszej kategorii najlepszą okazała się drużyna liturgiczna z parafii w Maksymiliana Kolbe z Weryni. Chłopcy pojad na rozgrywki diecezjalne i tam powalczą o wejście do eliminacji na szczeblu ogólnopolskim. O krok od zwycięstwa byli lektorzy z parafii p.w. Brata Alberta w Kolbuszowej – ostatecznie ich drużyna znalazła się na II miejscu. Trzecie miejsce zdobyli za reprezentanci parafii z Przedborza.

Tradycyjnie organizatorem sportowych zmagania w duchu fair play jest parafia i Sanktuarium Przemienienia Pańskiego w Cmolasie, na czele z ks. proboszczem Kazimierzem Szkaradkiem: - W zawodach udział wzięło ogółem 22 drużyny z parafii dekanatu kolbuszowskiego. W ciągu ośmiu godzin zawodnicy rozegrali między sobą łącznie 36 meczy. Najlepsi pojad na zawody diecezjalne, w którym powalczą o wejście do rozgrywek ogólnopolskich – informuje ks. Waldemar Krzeszowski – koordynator turnieju.

SYLWIA TĘCZA

Najprzyjemniejszy moment dla uczestników turnieju, ogłoszenie wyników i wręczenie pucharów. Fot. S. Tęcza.

WIOSENNE WĘDROWANIE

Zdjęcia do artykułu ze strony 13

Czy to już pustynia? Fot. P. Bujak

Zarówno to jest zióło Łęg - a może sawanna? Fot. P. Bujak

Mikroklimat jak w bieszczadach. Fot. P. Bujak

Zasłony odpoczynek. Fot. P. Bujak

RUSZTOWANIA

STACON Sp. z o.o.
ZAKŁAD PRODUKCYJNY 36-145 KUPNO 496
Tel: 509 532 729 . 501 738 808
www.stacon.ir.pl

FOTO ZOOM

SALON FOTOGRAFICZNY

wideofilmowanie i fotografia

śluby
studniówki
komunie
chrzty
imprezy okolicznościowe

Twój Film w jakości **HDV**

Pracujemy na najnowszym sprzęcie
firmy Sony i Nikon

Ujęcia jakich jeszcze nie widziałeś,
realizowane za pomocą
profesjonalnego statywu telewizyjnego!

ZOBACZ NOWĄ JAKOŚĆ NASZYCH USŁUG

36 - 100 Kolbuszowa, ul. Jana Pawła II 13 tel. (017) 227 14 38, tel. kom. 695 271 438 www.fotozoom.eu

CENTRUM HANDLOWE

ORZECH

ul.11 listopada 3, 36-100 Kolbuszowa

Do Państwa dyspozycji:

- **DOLNA KONDYGNACJA:** Neonet (AGD,RTV), Art. Elektryczne, 1001 Drobiazgów(serwisy obiadowe, sztucce, plastiki itp.), Pasmanteria, „Kora”(ręczniki, pościel) Usługi Foto,

Od lutego 2007 Stoisko Monopolowe oraz Usługi Foto zostały przeniesione na dolną kondygnację (wejście od parkingu)

- **PARTER:** Art. Spożywcze, Chemia gospodarcza, Kantor Wymiany Walut, Bankomat
- **I PIĘTRO:** Odzież damska i męska, Obuwie damskie i męskie, Zabawki, kosmetyki, Pamiątki okolicznościowe, Rozlewnia Perfum, Art.szkolne i papiernicze, Biżuteria,
- **II PIĘTRO:** Specjalistyczne gabinety lekarskie, Badania USG, EKG, Gabinet Ginekologiczny, Gabinet Rehabilitacyjny(Fizykoterapii), Gabinet Pielęgniarski, Analityka, Ubezpieczenia Generali, Gabinet Dentystyczny

ZAPRASZAMY NA UDANE ZAKUPY

www.sklepy.orzech.com.pl